

1426-05-21 ג

בעניין:

איגוד המתכננים בישראל, ע.ר. מס' 580059004
ע"י ב"כ עוה"ד אשר כהנא מרחר' יגאל אלון 65, תל-אביב 6744316.
טלפון: 03-6932828 ; פקסימיליה: 03-6932829.

המבקש:

- נגד -

עיריית ירושלים

ביבר ספרा 3, ת.ד. 775, ירושלים 9100701.

המשיבת:

בקשה דחופה (במעמד צד אחד) לצו בגיןים ולסעד ארעי

כב' בית דין מתבקש בזאת:

א. ליתן צו בגיןים, עד למתן פסק דין בתובענה המוגשת יחד עם בקשה זו על-ידי המבקש, האoser על עיריית ירושלים למנות מועמד/ת לתפקיד מנהל/ת האגף לתכנון עיר בהתאם למכרז חיזוני/פנימי מס' 115/21 ו/או לתפקיד מנהל/ת האגף לפיתוח אסטרטגי עירוני ועסקית בהתאם למכרז חיזוני/פנימי מס' 114/21 - מכרזים אשר מונעים מראש הגשת מועמדות לתפקידים ע"י מתכנני ערים ואזורים בעלי תואר אקדמי בתכנון ערים ואזורים ללא כל הצדקה עניינית ותוך פגיעה חמורה שלא לתקילת ראויה ובلتמי מידתית בחופש העיסוק ובאיןטרס הציבורי.

ב. לאור דרישות העניין ומהשש ממשי כי עד לדין בבקשתו צו תבצע המשיבה מינויים למשרות נשוא המכרזים הנ"ל בצדி לטבל בירור התובענה, ליתן באופן דחוף צו ארעי, במעמד צד אחד, האoser על עיריית ירושלים למנות מועמד/ת לתפקיד מנהל/ת האגף לתכנון עיר בהתאם למכרז חיזוני/פנימי מס' 115/21 ו/או לתפקיד מנהל/ת האגף לפיתוח אסטרטגי עירוני ועסקית בהתאם למכרז חיזוני/פנימי מס' 114/21 עד לקבלת החלטה בבקשתו לצו בגיןים.

ואלו נימוקי הבקשה:

בלי

1. עניינה של בקשה זו הוא בשני מכרזים פנימיים / חיזוניים שפורסמה המשיבה (עיריית ירושלים) לתפקידים בכיריים במנהל התכנון בעיריית ירושלים - מנהל האגף לתכנון העיר ומנהל האגף לפיתוח אסטרטגי עירוני ועסקתי, אשר באופן בלתי מתkowski על הדעת בעלי, مזריכים מתקני ערים ואזורים בעלי תואר אקדמי בתכנון ערים ואזורים מלהגיש מעמדות לשרות בעירייה (המשמשת גם כוועדה מקומית - דהיינו, מוסך תכנון)

שעיקר עיסוקו **בתכנון ערים** ואשר אין ולא יכולה להיות ספק כי תואר אקדמי בתחום תכנון ערים ואזורים הינו כשירות מתאימה (מבחינת השכלה) לימי המשרתות ולמיוני להן.

במקרה למשרת מנהל/ת האגף **لتכנון העיר** תנאי הסף מחייבים כי המועמד/ת הינה בעל תואר אקדמי באדריכלות או הנדסה בלבד וכן נוצר מצב בלתי מתאפשר על הדעת שבו **מתכנון ערים ואזורים בעל תואר אקדמי בתכנון ערים ואזורים** (שאינו בחכרה אדריכל או מהנדס) אינו יכול להשיג מועמדות **למשרת שכלל עניינה תכנון ערים**.

במקרה למנהל האגף לפיתוח אסטרטגי עירוני ועסקי מאפשרים תנאי הסף הגשת מועמדות על-ידי בעל/ת תואר אקדמי בכלכלה, משפטים, אדריכלות או הנדסה אך גם כאן בעל תואר אקדמי בתחום ערים ואזורים, שהינו **בעל הכשרה ייחודית** בתכנון אסטרטגי ופיתוח עירוני וככללה עירונית, אינו יכול כלל להשיג מועמדות במקרה.

למרבה הפעם, פניות איגוד המתכננים בישראל לעיריית ירושלים לשינוי תנאי הסף במכרזים באופן שיאפשר הגשת מועמדות של מתכנני ערים ואזורים בעלי תואר אקדמי בתחום ערים ואזורים נחתה ע"י עיריית ירושלים, בנימוק חסר כל שחר (או אף מעלייב) כי תנאי הסף שנקבעו נדרשים בכיוול בכדי שלא יוציא מצב שבבעל התפקיד ימצא "בנסיבות מקרים" (כך ממש!) למול עובדים אחרים או בעלי מקצוע חיצוניים - טענה שמנה שמתמען כי מתכנני ערים ואזורים הם "נחותים" (!!!) מאדריכלים או מהנדסים בתחום **התכנון העירוני**.

כבר בפתח הדברים יובחר, כי לא זאת בלבד שתואר אקדמי בתחום ערים ואזורים מבטיח שייבור לתפקידים מוגדר בעלי הנסיבות וההשכלה הטובים והמותאמים ביותר, אלא שזהו גם **הדרישה המקובלת** לתפקידים בכירים בתחום התכנון העירוני (לרבות מנהל אגף ו/או מחלקה לתכנון עיר או תכנון אסטרטגי) במינהל התכנון במשרד הפנים, במשרדי ממשלה אחרים וברשות מקומיות גדולות אחרות. יתרה מזאת, גם **עיריית ירושלים עצמה** נוסח המכزو הקודם לתפקיד מנהל מחלקה האגף לתכנון עיר היה שונה ואפשר הגשת מועמדות ע"י בעל תואר אקדמי בתחום ערים ומיל שאכן מונה לתפקיד זה **וביתו בתפקיד בכיר זה עיריית ירושלים עצמה עד לאחרונה, מתכנון הערים** עופר גריינגר (לשעבר מתכנן מזור ירושלים במינהל התכנון), הינו **בעל תואר אקדמי בתכנון ערים** ואינו אדריכל או מהנדס.

בנסיבות אלו, הגיע איגוד המתכננים (במקביל להגשת בקשה זו) תובענה לביטול המכרזים נשוא ההליך, לאור העובדה כי הם כוללים **תנאי סף בלתי סבירים בעליל** הגורמים לפגיעה בלתי מתאפשר על הדעת, בלתי מוצדקת ובלי מידתית בחופש העיסוק **בחירות הייסוד החיקתית** של חופש העיסוק של מתכנני הערים ואזורים בישראל או לחlopen למתן צו המורה על **שינוי תנאי הסף במכרזים הנ"ל** באופן שיאפשר הגשת מועמדות גם **בעל תואר אקדמי בתכנון ערים ואזורים** ופרסום מחדש של המכزو לאחר תיקון תנאי הסף.

בקשה זו לכו ארעי במעטך צד ולצד אחד בכדי למנוע שינוי המצב הקיים, תוך פגיעה קשה באינטרס הציבורי, באופן שיסכל את בירור התובענה.

הצדדים להלן

6. המבוקש, איגוד המתכננים בישראל (להלן: "איגוד המתכננים"), הוא הארגון המקצועי המציג את מתכנני הערים והאזורים בישראל וחבריהם בו מרבית מתכנני הערים בישראל המותמחים בתחוםים שונים של התכנון המרחבתי, כגון תכנון פיזי, תכנון חברתי ושיתוף הציבור, תכנון כלכלי ותכנון סביבתי. חברי איגוד המתכננים הינם מתכנני ערים ואזורים בעלי רקע אקדמי מגוון, הכוללים בין היתר בעלי תואר אקדמי בתכנון ערים ואזורים וכן אדריכלים בעלי תואר אקדמי או כשרתו וניסיוני בתחום תכנון הערים והאזורים. חברי איגוד המתכננים כוללים מתכנני ערים מהמגזר הפרטני, מתכנני ערים מהאקדמית וכן מתכנני ערים המועסקים במשרדיה הממשלה, במוסדות התכנון הארץ-ישראלים ומהוחזאים ובוואדיות המקומיות לתכנון ולבניה וברשות המקומות.
7. איגוד המתכננים הוקם לפני 55 שנה ופועל כיום רשותה וחבר בין היתר בארגון הבינלאומי International Society of City and Regional Planners (ISOCARP)
8. איגוד המתכננים פועל לא רק במטרה לאגד את העוסקים בתכנון ערים אלא פועל, בין היתר, לקידום איכות התכנון המרחבתי בישראל, טיפול ועידוד העשייה התכנונית בדגש על מחויבות לאדם, לטבעה, לחברת ולקהילה ולשיתופן הציבורי בפעולות התכנונית. במסגרת פעילות איגוד המתכננים, נוטלים חברי איגוד המתכננים חלק בין היתר בהלכי חקיקה הנוגעים לתכנון ולבניה ובכלל זה הגשת ניירות עמדה לזכרכי חוק, הצעות חוק והשתתפות בדיונים בוועדות הכנסת וכן בשיבות ו"שולחןנות עגולים" במינהל התכנון ומשרדיה הממשלה בסוגיות מרכזיות בתכנון עיר ואזור ומעמד המתכנן. כמו כן, איגוד המתכננים פונה מזה מספר שנים (בヵלה רב) למשרדיה הממשלה, רשותות מקומיות וגופים ציבוריים שונים בכל הנוגע למטרים בתחום תכנון הערים והאזורים המדריכים מתכנני ערים ואזורים, שאינם בהכרח אדריכלים או מהנדסים.
- כמו כן, איגוד המתכננים, כמו איגודים מקצועים של מתכנני ערים מקבילים במדינות אחרות, עוסק בין היתר בהגדרת לימודי הליבה במוסלול לימודי אקדמי לתכנון ערים ואזורים בישראל והכרה בתארים אקדמיים בישראל בתחום תכנון הערים והאזורים וכן פועל לרישום מתכנני ערים ואזורים ב"פנקס המתכננים", שהינו פנקס וולנטי שנתיrai הרישום שלו נקבעים ע"י איגוד המתכננים.
9. התובענה ובקשה זו מוגשים על-ידי איגוד המתכננים בעותר ציבורי לאור הפגיעה הקשה באינטרס הציבורי הנובע מחדירה שלא כדין של מתכנני ערים ואזורים בעלי תואר אקדמי בתכנון ערים ואזורים ממשורת בכירות בתחום תכנון הערים והאזורים ברשות מקומית ומוסד תכנון.
10. המשיבה הינה עירייה לפי פקודת הערים [נוסח חדש], אשר בהתאם להוראות סעיף 18(א) לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965 מועצת העיר משמשת גם כועדה מקומית לתכנון ולבניה במרחב התכנון המקומי ירושלים.

הרקע העובדתי

11. ביום 11 באפריל 2021 הוציאה עיריית ירושלים הודעה על שני מכרזים חיצוניים לתפקידים בכירים (מנהל אגפים) במינהל התכנון עירייה:

- 11.1. מכרז חיצוני / פנימי מס' 115/21 למנהל/ת האגף לתוכנו עיר במנהל התוכנו.
- 11.2. מכרז חיצוני / פנימי מס' 114/21 למנהל/ת האגף לפיתוח אסטרטגי עירוני ועסקים במנהל התוכנו.

בשני המכרזים המועד האחרון להגשת מועמדויות היה 25/04/2021 - דהינו שבועיים בלבד לאחר המועד בו הוצאה הודעה בדבר המכרזים. לעומת זאת ידוע אם פורסמו הודעות בדבר המכרזים בלוח המודעות של העירייה ובשני עיתונים ננדש בסעיף 6 לתקנות הערים (מכרזים לקבלת עובדים), תש"ס-1979.

12. מכרז מס' 115/21 הינו מכרז פומבי למשרת **מנהל/ת האגף לתוכנו עיר** בדרגה 43-45 בדרוג אקדמי. בהתאם למכרז מטרת התפקיד הינה ניהול, פיתוח והפעלת האגף **לתוכנו עיר** על כל יחידותיו, לצורך ייזום והקמת **תכניות לתוכנו עיר** משלב תכניות המתאר ועד לתוכניות מפורטות, תוך התאמתן למרקם העירוני ולתוכנו האסטרטגי וייצוג עיריות ירושלים בפני **מוסדות התכנון** המחזיקו והארצים. תחומי האחריות כוללים גיבוש מדיניות **בתוכני התכנון עירוני**, ניהול פיקוח ותיאום עבודות האגף, ייעוץ מקצועי להנהלת העירייה ולగורמים שונים **בתחומי התכנון עירוני**, בקרה על רמת ואיכות השירות **המקצועי** שנינתן עי' עובדי האגף ובקרה על מערכ התכנון והביצוע של פרויקטים ותכניות **בתחומי התכנון עירוני**.

אין כל ספק, כי לאור תנאי התפקיד, תחומי האחריות והמטרות העיקריות של התפקיד, מדובר בתפקיד בתחום התכנון עירוני שמטבע הדברים צריך להיות ממונה לו **מתקנון ערים ואזורים**.

עם זאת, לתזהמת איגוד המתכננים, בMSGת הדרישות המקצועית למשרת נדרש "תואר אקדמי באדריכלות או בהנדסה אזרחית (רישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים), רצוי תואר שני". במלים אחרות, המכרז למשרת מנהל האגף **לתוכנו עיר** מיועד אך ורק לאדריכלים ולמהנדסים (אשר השכלהם האקדמית כלל אינה בתחום התכנון עירוני) **ומונע מראש מטה בלב תואר אקדמי בתוכנו ערים ואזורים, שהינו בעל תואר אקדמי בתוכנו ערים ואזורים, מההتمודד למשרת שככל עניינה בתחום התכנון עירוני**.

יובהר כבר עתה, כי על פניו תואר אקדמי באדריכלות (לא תואר שני בתחום ערים ואזורים) אינו מקנה הכשרה אקדמית מספקת לעיסוק בתחום ערים ואזורים ובכל מקרה תואר אקדמי בהנדסה בוודאי שאינו מקנה הכשרה בתחום עירוני.

העתק הודעה על מכרז 115/21 מצורף **כנספח א'** לבקשתו.

13. מכרז מס' 114/21 הינו מכרז פומבי למשרת מנהל האגף לפיתוח אסטרטגי עירוני ועסקים במנהל התוכנו בדרגה 43-45 בדרוג האקדמאים או שכר כולל (מקביל לדרגת מנהל האגף **לתוכנו עיר**). בהתאם לתיאור התפקיד, תחומי האחריות והמטרות העיקריות של התפקיד מדובר במשרת שעניינה המרכזי הינו בסיווע בראש מינהל התכנון בגיבוש מדיניות ופיתוח אסטרטגי עירוני, רובעי ועסק, "תכלול מערך התכנון והבנייה בעיר" בהיבטים ארגוניים ומקצועיים, ייעול תהליכי עבודה במינהל התכנון, ניהול והובלת פרויקטים ותכניות שונות מול יזמים, מתן פתרון לחסמים חוות מינהל, קידום ופיתוח יוזמות חדשות לפיתוח העיר, סיוע במגוון מיל זמינים וגופים ציבוריים, פרטיים ועסקים.

אין כל ספק, כי לאור תיאור התפקיד, תחומי האחריות והמטרות העיקריות של התפקיד, מדובר בתפקיד שתוואת להשכלה אקדמית בתחום הערים ואזורים, אשר כוללת בין היתר לימודי כללה עירונית, לימודי אקדמי ומעשי בהכנות תכניות אסטרטגיות, לימוד היבטים משפטיים של תחום דיני תכנון ובניה ועוד. מתכני ערים ואזורים רבים עוסקים במסגרת עבודתם בתחום התכנון העירוני הן בשירות הציבור והן בגורם הפרטני בין הילדי גיבוש מדיניות ציבורית ופיתוח תכניות אסטרטגיות וכן בניהול, ייזום וקידום פרויקטים, לרבות טיפול בהשתתפות ארגוניים ובירוקרטים, ניהול מൊ"ם מול יזמים וגופים ציבוריים, פרטיים ועסקים ותכלול עבודה צוות מקצועי רב תחומי.

עם זאת, לתזהמת איגוד המתכנים במסגרת הדרישות המקצועיות למשרה נדרש "תואר אקדמי בכלכלה או תואר אקדמי במשפטים ורישיון ישראלי בתקופת לימודי תואר דין או תואר אקדמי בהדסה אזרחית או באדריכלות, רצוי תואר שני". במילים אחרות, המכוון למשרת מנהל האגף לפיתוח אסטרטגי מיועדת אך ורק לכלכלנים, עו"ד, אדריכלים ולמהנדסים ומונע מראדים ואזורים, שהינו בעל תואר אקדמי בתחום ערים ואזורים, מהותם נועד לכל למשרה שבכל עניינה בתחום הפיתוח העירוני.

יובהר כבר עתה, כי לא ברור מדו"ע תארים אקדמיים באדריכלות, בהנדסה, במשפטים או בכללה מספקים כביכול הכשרה אקדמית טוביה יותר למילוי המשרה מתואר אקדמי בתחום ערים ואזורים ועל פניו ספק אם לבעל תואר במשפטים או בכללה יש הבנה בקידום פרויקטים מורכבים בתחום התכנון והבנייה או אם לבעל תואר אקדמי באדריכלות או בהנדסה הכשרה כלשהי בפיתוח אסטרטגי, פיתוח וקידום יוזמות חדשות לפיתוח העיר, ניהול מൊ"ם עם יזמים, גופים ציבוריים, פרטיים או עסקים.

העתק הודעה על מכרז 114/21 מצורף כנספח ב' לבקשתו.

.14. ב-2021/04/18, סמוך לאחר שדבר הוצאת המכוונים הובא לידיית איגוד המתכנים, פנה איגוד המתכנים בראש עיריית ירושלים בדרישה לתקן תנאי הטף במקומות הניל עליידי הוספת האפשרות להתמודדות במקומות גם לבעל תואר אקדמי בתחום ערים ואזורים (כלומר, הרחבת תנאי הטף ולא צמכוום). מכיוון שלאיגוד המתכנים יוצע שמנהל האגף לתקנון העיר בירושלים עד לאחרונה היה מתכנן ערים שאיינו אדריכל או מהנדס (כפי שמנהל האגף לתקנון עיר בעירייה תל אביב היה מתכנן ולא אדריכלית או מהנדסת) וכי מנהלי מחוקות או יחידות לתקנון אסטרטגי ברשות מקומיות רבות הינם מתכני ערים ואזורים, סבר איגוד המתכנים כי נפלה שגגה שלא במכון בניסוח המכוונים וכי עיריית ירושלים תזרז לתקן את השגגה במהרה.இoid המתכנים אף ביקש הארכת המועד להגשת מועמדויות למכרז ואך הציג לסייע לעיריית ירושלים בהפצת המכוונים לכל חברי איגוד המתכנים לאחר שינוי תנאי הטף בכך לאפשר לעירייה למנות את המועמדים או המועמדות המתאימים ביותר לשרות הבכירות.

העתק מכתב יו"ר (משותפת) של איגוד המתכנים בישראל לעיריית ירושלים מיום 2021/04/18 מצורף כנספח ג' לבקשתו.

.15. ב-2021/04/21 פנו גם פרופ' גלעד רוזן, מנהל המכון ללימודים עירוניים ואזורים באוניברסיטה העברית, ופרופ' ערן רזין, מרצה בכיר במכון ללימודים עירוניים באוניברסיטה העברית, לראש עיריית ירושלים ולמהנדס העיר ירושלים והביעו תזהמתם לנוכח העובדה שבין תחומי ההשכלה העומדים בתחום הטף במקומות הניל לא כללו בעלי תארים אקדמיים בתחום ערים, שהקשרתם תואמת למטרית את דרישות

התפקיד בשני המכרזים. הדבר עורר הפתעה במיוחד לאור העובדה כי אחד ממסלולי הלימוד האקדמיים בתכנון ערים בישראל פועל מזמן רבות דוקא באוניברסיטה העברית בירושלים ובוגריו מכנים במשרות הבכירות ביותר בשירות הציבורי בתחום הتكنון העירוני ובכלל זאת, מנהלת מינהל התכנון לשעבר, מתכני מחוזות במינהל התכנון ומשרדיה ממשלה ומנהלי אגפים ומחלקות בתחום התכנון העירוני ותכנון אסטרטגי ברשויות מקומיות שונות, בכללן עיריית ירושלים.

העתק מכתבם של פרופ' גלעד רוזן ופרופ' ערן רוזין לראש עיריית ירושלים ולמהנדס העיר ירושלים מיום 21/04/2021 מצורף כנספח ד' לבקשתה.

16. ביום חמישי, ה-22/04/2021 בשעות הצהרים (זמן קצר לפני המועד האחרון להגשת מועמדויות במכרזים) התקבל מכתב תשובה של מר חיים גבאי, המשנה למנכ"ל עיריית ירושלים וראש מינהל משאבי אנוש והמנהל העירוני, אשר דחפה את פנית איגוד המתכננים לחוטין בנימוקים וטעונים מופרדים (הulosים כדי עלבון למתכני הערים) המגלים חוסר הבנה או מודעות מקטעות תכנון הערים והאזורים או לתוכן של מסלולי השכלה האקדמית בתחום תכנון ערים ואזורים.

העתק מכתב עיריית ירושלים מיום 22/04/2021 מצורף כנספח ה' לבקשתה.

17. בנסיבות אלו הוגשה התביעה נגד תנאי הסוף הבלתי סבירים בעיליל במכרזים המנועים ללא כל הצדקה ובניגוד לכל הגיון ממתכני ערים ואזורים להגיש מועמדות למשרות **בתהליכי התכנון העירוני** כאשר משרות דומות או מקבילות ברשויות מקומיות אחרות (ואף משרות בিירות יותר במשרד ממשלה) מאיישות עי' מתכני ערים ואזורים שאינם אדריכלים או מהנדסים ואף **עיריית ירושלים עצמה** מנהל האגף לתכנון העיר במשך שנים ועד לאחרונה היה מתכנן ערים שאינו אדריכל או מהנדס (מתכנן הערים המוערך עופר גריינגר, ביום מרצה במכון ללימודים עירוניים ואזורים באוניברסיטה העברית). תנאי סוף השוללים ממתכני ערים ואזורים את האפשרות לעסוק במקצועם מהווים פגיעה בלתי מוצדקת ובלתי מידתית בזכות היסוד של חופש העיסוק ומהווים סכנה למקצוע תכנון הערים בישראל.

18. בשל הפגיעה הקשה באינטרס הציבורי והשלכות תנאי הסוף במכרזים אלו, במיוחד שמדובר במכרזים של עיר הבירה והעיר הגדולה בישראל, על מקצוע התכנון העירוני בישראל ולאור העובדה כי מתכני ערים ואזורים (שהחלק ניכר מהם עובדים בשירות הציבורי) נורעים מעימות מול רשות מקומית גדולה מחשש לפרנסתם ולאור העלות הכרוכה בהליך משפטיים, נאלץ איגוד המתכננים להגיש את התביעה ובקשה זו **בעותר ציבורי**.

תיאור קצר על מקצוע תכנון הערים ומסלולי ההשכלה האקדמיים בתכנון ערים ואזורים

19. מזמן עשרות שנים המקצוע "תכנון ערים ואזורים" מוכר בעולם כולו וגם בישראל כפרופסיה העומדת בפני עצמה, השונה ומאובנת ממקצועות אחרים כגון אדריכלות או הנדסה. תכנון ערים ואזורים הינו תהליך מורכב, שמטרתו לקבוע מדיניות אסטרטגיות לפתרון בעיות מורכבות בתחום העיר והאזור והוא כולל התמחויות רבות בתחוםים שונים. במשך עשרות שנים התבוסט מעמדו של התכנון העירוני והאזור **במקצוע בפני עצמו** והחלו להיפתח בעולם כולו וגם בישראל מסלולי הכשרה נפרדים וייחודיים למתכני ערים ואזורים, ארגונים מקצועיים נפרדים למתכני ערים ואזורים והתגבשו כליל אתיקה לעוסקים במקצוע.

תהליך התכנון המרחבי **שונה מטבעו** מתכננו אדריכלי של מבנים והוא כרוך בניתוח מורכב של ידע מדיסציפלינות שונות ומגוונות הכוללות, בין היתר, כללה עירונית ואזורית, גאוגרפיה עירונית ואזורית, איות הסביבה והנדסת הסביבה, סוציולוגיה, עיצוב עירוני ואדריכליות, תחבורה, מדיניות ציבורית ומינהל, משפט ועוז. תכנון ערים ואזורים יוצא מנקודת המבט של **המדיניות הציבורית** ולא מתוך נקודת מבט של עיצוב מוצר פיזי.

פעמים רבות בתהליך התכנון המרחבי מעורבים בעלי מקצוע שונים מדיסציפלינות שונות, כגון יועץ תנועה, יועץ תשתיות, יועץ סביבתי, אדריכל נוף, יועץ משפטי, שמאם מקרקעין, כלכלן ועוד. בעל המקצוע אשר תפקידו לנתח על מכלול הדיסציפלינות ובעל המקצוע ולהביא לשילוב הידע מכל התחומי השונים לכדי תכנית המגבשת את המדיניות הכוללים ביחס לשימושי הקרקע ולפיתוח הוא **תכנון הערים והאזורים**.

משמעות זו בארץ ובעולם קיימים מסלולים מיוחדים להכשרת מתכנני ערים ואזורים, כדוגמת המסלולים לתואר שני בכמה מהאוניברסיטאות המובילות בישראל. בעולם קיימות למעלה מ-400 אוניברסיטאות המ uninיקות תארים בתכנון וקיימת פעילות בינלאומית מקצועית וקדמית ענפה מאד בתחום זה.

ישראל זכו עד כה ארבעה מסלולים אקדמיים בהכרת איגוד המתכננים הישראלי כתארים אקדמיים בתכנון ערים ואזורים הכוללים את כל לימודי הליבה בתחום התכנון הנדרשים להכשרה אקדמית מספקת למקצוע תכנון הערים והאזורים. בהתאם לכך תואר בתכנון ערים ואזורים חייב לכלול לימודי חובה בתואריות התכנון, לימודיים על חוק התכנון והבנייה, מבנה מערכת התכנון וההלים התכנוניים בישראל, לימודי בסיס תיאורטיים בהיבטים פיסיים, כלכליים, סביבתיים, תברגתיים ופוליטיים הקשורים לתכנון עירוני, הקניית כלים במודלים ושיטות כמותיות ואיכותיות בתכנון וייעד במערכות מידע גיאוגרפיות ומיפוי ממוחשב וכן לכל הפחות שני אולפנים (סדנאות תכנון) לישום פרקטי אוינטגרטיבי של שלושת תחומי הליבה - תיאוריה, תכניםים וכליים.

כל המסלולים שקיבלו הכרה בישראל הינם **لتואר שני**, הפטוחים לבני תואר אקדמי ראשון בתחוםים שונים (בכפוף לביצוע השלמות שונות) וכוללים את התואר השני בתכנון ערים ואזורים בטכניון, תואר שני בגאוגרפיה ותכנון עירוני במסגרת המכון ללימודים עירוניים ואזורים באוניברסיטה העברית, תואר שני בגאוגרפיה ופיתוח סביבתי המגמה בתכנון ערים אוניברסיטת בן גוריון ותואר שני בנגאורפיה וסביבה האדם – התמחות לימודי תכנון ועיצוב עירוני - אזרחי מאוניברסיטת תל אביב.

ברוב המדיניות המפותחות בעולם (וישראל ביניהם) קיימת הכרה ברורה של פרופסיה העומדת בפני עצמה, הנקרהת תכנון ערים ואזורים, ופועלם ארגונים מקצועיים ייחודיים למקצוע זה שתפקידם לאגד את מתכנני הערים, לקדם את איות התכנון העירוני ולקדם את מעמד המקצוע ומתכנני הערים והאזורים. כך למשל, בארצות הברית פועל מזה שנים ה-APA (American Planning Association) המאגד עשרות אלפי מתכנני ערים ואזורים מכל מדינות הפדרציה. בבריטניה ובמדינות נוספות בחבר העמים הבריטי פועל ה-RTPI (Royal Town Planning Institute) מכוח אמנה מלכותית לקידום ואיגוד מתכנני הערים והאזורים ברחבי הממלכה. בקנדה פועל ה-CIP (Canadian Institute of Planners) משנת 1919 ומאגד כ-7,500 מתכנני ערים ואזורים. באוסטרליה פועל ה-PIA (Planning Institute of Australia) המאגד מספר דומה של מתכנני ערים ואזורים. בכל מדיניות אלו ההבחנה בין המקצוע "תכנון ערים

ואזוריים" לבין המקצוע "אדריכלות" הינו ברור ולא קיימת תופעה של ניסיון למנוע ממתכני הערים האזריות מפעולות בסיסיות בתחום מקצועי או ממילוי משרות בכירות בתחום הציבורי בתחום התכנון העירוני.

24. חלק ניכר מהעסקים בתכנון ערים ואזוריים בארץ הן בגורם הציבורי והן בגורם הפרטי **אינט אדריכלים או מהנדסים**, אלא מתכני ערים ואזוריים בעלי השכלה והכשרה מתאימה ובעלי רקע קודם בתחום הנגוגרפיה, סביבה, אדריכלות, הנדסה, כלכלת, סוציאולוגיה, מינהל ציבורי ועוד.

כיום מתכני ערים ואזוריים (שאינם בהכרח אדריכלים או מהנדסים) מצויים **בתפקידים הבכירים ביותר בתחום התכנון בעולם ובישראל**. כך למשל, מנהלת מינהל התכנון במשרד הפנים הנוכחית (המתכנית דלית זילבר) וקודמתה (המתכנית בירת שורץ) הינה בעלי תואר אקדמי בתכנון ערים ואין אדריכליות או מהנדסות. מתכני מחוזות במינהל התכנון בעבר ובהווה היו והינם מתכנים ערים ואזוריים שאינם אדריכלים או מהנדסים ובכלל זה מתכנת המחזו במחוז ירושלים ביום, המתכנן גיא קפל, מתכנת המחזו במחוז חיפה ביום, המתכנת קודמיה, מתכנן המחזו במחוז מרכז ביום, המתכנן גיא קפל, מתכנת המחזו גוטהוף. יתרה מזאת, חלק ניכר מושבי ראש ליאת פלד, מתכנן המחזו במחוז הדרום, המתכנן תומר גוטהוף, וועדות מחוזיות ביום וב עבר הינט מתכני ערים ואזוריים שאינם אדריכלים או מהנדסים כמו המתכנת שירה ברנד במחוז מרכז והמתכנן איתמר בן דוד במחוז חיפה.

בנוספ', מתכני ערים ואזוריים שאינם אדריכלים ומהנדסים מלאים משרות בכירות בתחום התכנון העירוני ברשות מקומות שונות ובמיוחד רשותות גדולות ובכלל זה סגנית מהנדסת העיר ומנהלת אגף לתכנון עיר בעיריות תל אביב, המתכנת אורלי אראל. כאמור לעיל, עד לאחרונה מנהל האגף לתכנון העיר בעיריות ירושלים עצמה הייתה מתכנן ערים בעל תואר אקדמי בתכנון ערים שאינו אדריכל או מהנדס והינו בעל מקצוע מוערך יותר אשר כיהן בעבר כמתכנן מחוז וכיום מרצה במכון ללימודים עירוניים ואזוריים באוניברסיטה העברית.

בקשה לسعد זמני – המסדרת הנורמטטיבית

25. תקנה 95 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018, חילה בית הדין לעובדה מכוח תקנה 129 לתקנות בית הדין לעובדה (סדר דין), תשנ"ב-1991, קובעת כדלקמן:

"(ב) הוגשה בקשה לממן סעד זמני במסגרת תביעה, רשאי בית המשפט לתת את הסעד המבוקש, אם שוכנע, על בסיס ראיות מספקות לכואורה בקיומה של עילת תביעה, בנסיבות התנאים למתן הסעד כאמור בפרק זה ובנסיבות הסעד הזמני לצורך הגשתה המטרה.

...
(ד) בחרלטו אם לתת סעד זמני וכן בקביעת סוג הסעד, היקפו ותנאיו, ישkol בית המשפט, בין השאר, את השיקולים הבאים:

(1) הנזק שעלול להיגרם לבקשת אם לא יינתן הסעד הזמני לעומת הנזק שעלול להיגרם למשיב אם יינתן הסעד הזמני, וכן נזק העלול להיגרם לאדם אחר או לעניין ציבורי;

(2) אם אין סעיף אחר שפגיעתו במשיב קלה יותר, המשיג את התכליות שלשמה נועד הסעיף הזמן;

(3) תומם לבט של בעלי הדין, הון בקשר לגוף העניין והו בקשר להagation התביעה ובקשת הסעיף הזמן, והאם המבקש לא השתתף יתר על המידה בנסיבות העניין בהagation כתוב התביעה או בהagation הבקשה לסעיף הזמן.

.26. בהתאם לפסיקה, התנאים המצדירים למתן סעיף זמן הינם כדלקמן (דב"ע (ארצ) 3-77/98 אבו עראר - המועצה המקומית ערדה [פורסם בנבו] (21/05/1988)):

"שלושה הם התנאים העיקריים הנדרשים לשם מתן הסעיף הזמן:

א. על מבקש הסעיף להוכיח עילית התביעה המתבססת על זכות שכואורה קיינה לו. למוטר לציין כי לצורך מתן סעיף זמן דיabraiot לבוארה לצורך הוכחת העבודות השניות בחלוקת ולא נדרש שכונע במידה/drush להכרעה בהליך.

ב. על בית הדין לבחון האם קיימים שיקולים שלא להיעתר לבקשת, הינו: האם בא המבקש בירוש, בניוין לפיים או שמא העלים עובדות חשובות מידית בבית דין והבקשה לוקה בשיהוי.

ג. על בית דין לשקל את מידת הנזק העשויה להיגרם לכל אחד מבני הדין אם יינתן הצע אם לאו והשוואתם זה לזה."

ראו גם בע"ע (ארצ) 10-04-30914 בושי - רשות הגנים של אגדות ישראל [פורסם בנבו] (19/09/12).

.27. בכך יש להויסף, כי כאשר מדובר בתובענה שהינה הלכה למעשה עתירה המוגשת על-ידי עותר ציבורי הנוגעת לטענות מתחום המשפט המינוחלי הררי שבמסגרת השיקולים שעל בית דין לשקל במסגרת ההחלטה בבקשת צו ביןיהם הם מידת הפגיעה בשלטון החוק ובאינטרס הציבורי וכן הצורך בצו הבינוים כדי למנוע סיכון הדין בתובענה המעלת טענות כבדות משקל שיש מקום להכריע בהן לגופן.

התובענה מגלה סיכויים לכואורה

.28. במקרה דן, על פניו התובענה מגלה סיכויים לכואורה טובים (בלשון המעטה), שכן מדובר במכרזים הכלולים תנאי סף בלתי סבירים בעיל המונעים ממתכנני ערים ואזורים בעלי תואר אקדמי בתכנון ערים ואזורים להגיש מועמדות למכרז לשרות שככל עניין תכנון עירוני. זאת, במיוחד שעדי לאחרונה מי שכיהן כמנהל האגף לתכנון עיר בעיריית ירושלים היה מתכנן ערים ואזורים (לשעבר מתכנן המחוזז וכיום מרצה במכון לימודים עירוניים ואזרחיים אוניברסיטה העברית) בעל תואר אקדמי בתכנון ערים ואזורים (שאינו מהנדס או אדריכל), אשר מילא תפקיד זה בחצלה רבה וזיכה להערכה רבה. אם לא ذי בכח, גם בעיריית תל-אביב – יפו, העיר השני בגודלה בישראל, ברגעים אלו מנהלת האגף לתכנון העיר (וסוגנית מהנדסת העיר) היא מתכננת ערים ואזורים בעלת תואר בתכנון ערים ואזורים (שאינה אדריכלית או מהנדסת). אין כל הסבר מניח את הדעת מדויע שהוא תנאי המכزو לאוותה משרה באופן ממתקנן ערים להתמודד כלל למשרה בתחום התכנון עירוני, שעדי רק לאחרונה מולאה עיי' מתכנן ערים.

כמפורט בהרחבה בכתב התביעה ולהלן, במקרה דין דין המכרזים נשוא התובענה להתבטל בשל אי חוקיות ואישירות תנאי הסף לעניין דרישות השכלה המוניעות מעמדות בעלי תואר אקדמי בתכנון ערים ללא הצדקה ולא הגיוון, בין היתר, מכל הטעמים הבאים:

29.1. דרישות השכלה במכרזים נשוא התובענה לא נקבעו משיקולים ענייניים ועל פניו הינם בלתי סבירים בעלי פוגעים בעקרון השוויון, שכן מונעים מראש מועמדות של בעלי ההשכלה הגבוהה המתאימה ביתר לשרות נשוא המכרזים.

29.2. דרישות השכלה במכרזים נשוא התובענה הין בלתי חוקים, שכן יש בהן פגעה קשה בחופש העיסוק של מתכנני הערים והאזורים בישראל (עד כדי סכנה ממשך קיום המქzu בישראל ללא כל הצדקה עניינית, שלא לتكلفة רואיה ובאופן שאיננו מידתי).

29.3. דרישות השכלה במכרזים נשוא התובענה מנוגדים מפורשות להוראת תקנה 7 לתקנות העיריות (מכרזים לקבלת עבודות), שכן הם אינם תואמים את דרישות השכלה המקובלות ברשויות מקומיות או בשירות המדינה לשירות דומות.

דרישות השכלה במכרזים המוניעות מעמדות מתכנני ערים ואזורים הין בלתי סבירות באופן קיצוני, פוגעות בעקרון השוויון, באינטרס הציבורי ובאיכות התכנון העירוני ועל פניו נקבעו משיקולים זרים ולא ענייניים

30. איגוד המתכננים יטען כי דין המכרזים נשוא התובענה להבטל מכיוון שדרישות השכלה במכרזים המוניעות מראש מתכנני ערים בעלי תואר אקדמי בתכנון ערים ואזורים הגשת מועמדות לשרות בתחום התכנון העירוני, הין בלתי סבירות באופן קיצוני, אין להן כל הצדקה עניינית וחו מפלות לרעה ללא כל הצדקה את ציבור מתכנני הערים והאזורים בישראל.

31. בהתאם לפסיקות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה לתנאי סף במכרז לקבלה לעבודה בשירות הציבורי ובכללים דרישות השכלה שתי תכליות: (א) הבטחת הליך תקין תוך שמירה על שוויון בין המועמדים הפוטנציאליים; ו-(ב) מותן אפשרות ל务工יך הציבורי לבחור את המועמד המתאים ביותר לשירות.

לפיכך, תנאי הסף ובכללים דרישות השכלה לשורת תכליות זו ולהיקבע באופן ענייני בהתאם לדרישות המשרה ומהותה כך שיבטיחו בחירות המועמד המתאים ביותר וכן יבטיחו הлик תקין ושמירה על שוויון. דרישות השכלה מצמצמות באופן בלתי סביר באופן קיצוני לא רק פוגעות ללא הצדקה בחופש העיסוק, אלא גם פוגעות באפשרות לבחירת המתאים ביותר (בשל פסילה מראש מוצדקת של מועמדים מתאימים) ואף מעלה חששכבד כי הן נקבעו משיקולים פטולים, כגון ניסיון לההתאמת המכרז למועדם מסויים ו/או ניסיון למנוע מראש מועמד מתאים (כגון עובד קיים בשירות הציבורי) מלחשתחן במכרז. ראה לעניין זה פסקת בית הדין בארץ לעבודה בעסק (ארצ) 26/07/04 מדינת ישראל - המשרד לאיכות הסביבה נ' הסדרות הטכניות והטכנולוגיות בישראל [פורסם בנובו] (11/09/08):

"אך למעשה הוא להזכיר כי אין לקבוע תקון, ואין לתפור מכרז, על פי מידותיו של פלוני. השיקולים בקביעתו של תקון, ובהתאם לכך, קביעתם של תנאי סף במכרז יהיו תמיד כלפיcoli עולם, כללים ושוויוניים, שאחרת, נמצא עצמו חוטאים לעקרון השוויון העומד בסיס המכרז, ולמטרת המכרז לבחר את הטוב והראוי שבין המועדים (ע"ז 107/2010 גילה שנע"נ-נכסיבות שירות המדינה (ניתן ביום 25.4.01, טרם פורסם), ע"ק 400024/98 הסתדרות העובדים החדשה - האיגוד הארצי לkazaני חיים - צים חברת השיטות הישראלית, פ"ע לו (2001), 97, בעמ' 120 (פורסם בנבו); להלן - פרשת צים, ראו גם א. ברק, ייחודם של דיני מכרזים לקבלת עבודה, שנתון משפט העבודה ו', 145).

לענין אופן בחינת סבירות תנאי סף ובפרט דרישות השכלה במכרז למשרת בשירות הציבורי ראה בהחלטת בית הדין האזרחי לעבודה בירושלים בפ"י 47181-09-20 התנוועהiae לאיכות השלטון נ' נכסיבות שירות המדינה ואח' [פורסם בנבו] (18/11/2020) :

"בבחינת סבירות תנאי הסף, ייבחן האם הפגיעה נעשתה לתכלית רואיה, והאם היא מידתית ומקיימות אמות מידת שמיורה על השוויון, התנהוגות בתום לב כלפי שמחובבת בה רשות מינהלית. לכן, יש לבחון את תכילת המכרז, מהות תנאי הסף, אופי התפקיד והנסיבות הנדרשים ממי שצפו לבחון בו, אופן קבלת החחלה על קביעת תנאי הסף, מידת הפגיעה הצפואה למי שאינו עומד בתנאי הסף, לפי העקרונות הנ"ל (ע"ז ארצוי) 382/08 ד"ר גוגה בן מנחם נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (9.7.2009)

במסגרת זו ראוי להבחין בין תנאים הפוגעים במועדים אפשריים לתפקיד על ידי הצבת רף כניסה גבוהה מדי, לבין ניסוח תנאים מינימליים להשגת יעדי ההתקשרות, שאז מונח כובד המשקל על הכרעתה של ועדת המכרזים בין המועדים השונים, והنمוקתה את בחירתה:

"בשלב ראשון על מעצב המכרז לשאול את עצמו לגבי כל דרישת או תנאי שכובנותו לשלב במכרז אם הם אכן חיוניים להצלחת ההתקשרות או שהם מחמירים עם המיצעים יתר על המידה... הדרישות וה坦איים המפורטים במכרז צריכים להיות הדרישות וה坦איים המינימליים הדרושים להשגתם של יעדי ההתקשרות. הצבת דרישות העולות על הנדרש מהווה פגעה פוטנציאלית בחופש העיסוק, פגעה בסיכון להתקשרות יعلاה מבחינה כלכלית ופגיעה בשוויון ההזדמנויות..."[ע' דקל, מכרזים, כרך א', בעמ' 462]."

חוסר סבירות דרישות ההשכלה במכרז לתפקיד מנהל אגף לתוכנית עיר

במקרה דן, חוסר הסבירות של דרישות ההשכלה של המכרז לתפקיד מנהל אגף תוכנון עיר המונעות מתוכנן ערים בעל תואר אקדמי בתכנון ערים מלהתמודד למשרת שכיל עניינה תוכנון ערים, זעק לשמיים.

choser_hesbirut_zuak_lshemim_bemachzeh_bat_techashb_bauvoda_ci_mi_shchihun_bemashraзо בעירית ירושלים עד לאחרונה היה מתוכנן ערים שאינו אדריכל או מהנדס.

בכל הכבוד ראוי, אין כל ספק כי ההשכלה המתאימה ביוטר למשרת בכירה הממונה על תוכנון העיר היא השכלה אקדמית בתכנון ערים ואזורים, שהיא השלמה ייחודית וספקטיבית לבדוק לתחום זה, בו נרכש הידע

הרבנגטי ביוטר הנדרש להתמודדות עם אתגרי תכנון העיר, שהינו רב תחומי ומורכב. השכלה זו בוודאי מבטיחה את המועמד הטוב ביותר ובוודאי שיוור מהשכלה אקדמית באדריכלות (המתמקדת בעיקר בעיצוב ובינוי המבנה) או בהנדסה אזרחית (שענינה בעיקר בתכנון ההנדסי של מבנים, כגון חישובי יציבות, ואינם עוסקים כלל בתכנון עיר, לרבות היבטים שונים של קביעת ייעודי קרקע ועוד).

.35 בתשובה עיריית ירושלים לפניות איגוד המתכננים בנושא זה עולה מספר טענות מופרכות בניסיון להצדקת דרישות הסף הממצממות (לאדריכלים ומהנדסים בלבד) אשר מוטב היה לו לא היו נטען כל'.

.36 הטענה המופרכת הראשונה שהעלתה עיריית ירושלים היא כי בהתאם לחוק התכנון והבנייה סוגים תכניות מתאימים ותכניות מפורחות ש"יחלkon הלא מבוטל כוללות מימד אדריכלי-הנדסי". בכל חכבוד הרואוי, טענה זו אינה נכונה ומלמד על חוסר הבנה מוחלט של מקצועו תכנון הערים והאזורים. כאמור לעיל, תכנון ערים הינו **מקצוע אינטרא-דיזטיפלינרי** (כלומר, רב תחומי) המשלב היבטים רבים בתחוםים שונים ובעיקר היבטים חברתיים-סוציאולוגיים, היבטים כלכליים, היבטים טביבתיים נופים ואקולוגיים, היבטים האוכלוסייה), היבטים תנומתיים, היבטים שמאים, היבטים סביבתיים נופים ואקולוגיים, היבטים בריאוטיים, היבטים משפטיים קניינים ומינהליים ונגם היבטים של עיצוב ובינוי אדריכלי. לא ברור למה הכוונה כלל במונה "מימד אדריכלי-הנדסי", אך ניתן בחalent לקבוע כי ההיבט של העיצוב האדריכלי הינו רק היבט **אחד** בין כלל השיקולים התכנוניים שצרכים לבוא לידי ביטוי בהליך הרישוי ולא בחalent איינו השיקול המרכזי. יתרה מזאת, היבט זה בדרך כלל בא לידי ביטוי בערך בhallik הרישוי ולא בהליך התכנון וכיום בערך במסגרת קביעת הנחיות מרוחביות עפ"י חוק התכנון והבנייה שאין חלק מתכניות מתאזר או תכניות מפורחות. מتكنן הערים והאזורים הוא **בעל הכהשרה המיטבית** לתכלל בין כלל התחומיים וההיבטים המורכבים של תכנון תוך ניהול צוות של יועצים רב תחומי הכוולים בין היתר ייעוץ תנועה, שמי, ייעוץ סביבתי, ייעוץ פרוגרמטי, ייעוץ משפטי וכן אדריכל ואו אדריכל גוף. יצוין, בהקשר זה כי דווקא מהנדס לרוב אינו נדרש כלל בהליך התכנון (להבדיל מהליך הרישוי).

כפי שפורט לעיל בהרבה, מتكنני ערים ואזורים שאינם אדריכלים או מהנדסים עוסקים בישראל בתכנון ערים ובכלל זה בהכנות תוכניות מתאזר מקומיות ותכניות מפורחות והם נמצאים במשרות הבכירות ביוטר במדינתה בתחומי התכנון העירוני ובכלל זה מנהלת מינהל התכנון, מتكنני מחוזות ומנהלי אגפי ו/או מחלקות תכנון במשרדי ממשלה ורשויות מקומיות וכולם ממלאים משימותיהם בהצלחה ודי בכך בלבד לסתור את הטענה המופרכת בדבר ה"מימד אדריכלי-הנדסי".

.37 הטענה המופרכת השנייה שהעלתה עיריית ירושלים היא כי "הכהשרה הננדסית-אדריכלית מאפשרת אישור וחתימה על תכניות". בכל חכבוד הרואוי, גם הכהשרה של מتكنן ערים ואזורים מאפשרת אישור וחתימה על תכניות מכוח חוק התכנון והבנייה והדבר אף נקבע מפורשות בפסקות בתיק המשפט (ראה עת"מ [מחוזי ירושלים] 19-03-20997 ; עת"מ 08-09-8762 ני יועמ"ש הוועדה המחזית לתקנון ולבנייה מחוז ירושלים [לא פורסם] 14/01/2020) ; עת"מ 08/08-6081/08 **אבו גאנע ני' הוועדה המקומית לתקנון ولבנייה שימושים ב'** פורסם בנבו] (15/01/2009) וזהי גם עמדת היועץ המשפט לממשלה ומינהל התכנון.

38. הטענה המופרכת השלישית שהעלתה עיריית ירושלים היא שיש להבטיח שלא ייווצר מצב שמנהל אגף תכנון עיר "יימצא בנסיבות מקצועית" למול עובדים אחרים במנהל ו/או בעלי מקצוע חיצוניים. טענה זו, ככל שהיא רמזות שמתכנן ערים ואזורים בעל תואר אקדמי בתכנון ערים ואזורים מצוי ב"נסיבות מקצועית" לעומת אדריכלים או מהנדסים, לא רק שהיא חסרת יסוד אלא גם מעלה מינהל התכנון ומתקני אינט נחותים מקצועיים בתחום התכנון הירובני, לעלי מקצוע אחרים ומס מנהל מינהל התכנון ומתקני המחוות אינט נחותים מקצועיים לאדריכלים או מהנדסים. כאמור במדובר במקצועות שונים שכולים מעורבים בתכנון הירובני, אך מתכנן הערים והאזורים הוא בעל ההכרה הטובה ביותר ביותר לעסוק **בחלב** **התכנון המרחבי** (להבדיל מרישוי הבניה) תוך כלל הידע הנדרש מגוון רחב של יועצים מקצועיים שהאדריכל או המהנדס (בכל שנדרש) הוא רק אחד מהם.

הטענה מופרכת במיוחד שעה שחלק ניכר מבני התפקידים הבכירים בעירייה ירושלים עצמה במנהל התכנון ובכלל מנהל אגף רישי (נושא שבו אכן ה"מימד אדריכלי-הנדסי" הינו מרכז) ואך מנהל מחלקת רישי כל אינט אדריכליים או מהנדסים.

39. מכל האמור לעיל עולה כי דרישות ההשכלה במכרז לתפקיד מנהל אגף תכנון עיר המונעות מראש התמודדות בעלי תואר אקדמי בתכנון ערים הין בלתי סבירות בכלל (בלשון החמעטה) וכי הנימוקים שהוולו לדרישות אלו חסרי בסיס ואך תמותה. חוסר סבירות קיצונית זו אף מעלה חשד בדבר השיקולים שבגללם שונו תנאי המכרז לעומת מכרז קודם לאותה מטרה בדיקת הינם שיקולים זרים, כגון ניסיון פסול למנוע מראש מסגן מנהל האגף שאינו אדריכל או מהנדס מלהתמודד במכרז.

חוسر הסבירות של תנאי הסוף לא רק פוגעים בשוויון על ידי מניעה בלתי מוצקתה מבני מקצוע מתאימים מההתמודדות במכרז, אלא אף מביאים לפגיעה באינטרס הציבורי ובכלל זה עלולים אף להביא לפגיעה באיכות התכנון הירובני, שכן הם אינם מאפשרים מראש לועדת המכרזים של העירייה (המשמשת גם כמוסד תכנון) לבחור את המועמד המתאים ביותר לתפקיד שהרי המועמדים המתאימים ביותר מנעים להגיש מועמדות למכרז.

חוסר סבירות דרישות ההשכלה במכרז לתפקיד מנהל אגף לפיתוח אסטרטגי עירוני ועסקן

40. דרישות ההשכלה של המכרז לתפקיד מנהל אגף פיתוח אסטרטגי עירוני ועסקן מאפשרות התמודדות בעלי תואר אקדמי בכלכלת, משפטים, אדריכלות והנדסה. עם זאת, מתיואר התפקיד ודוריותו ברור לחלוון כי תואר אקדמי בתכנון ערים הינו לא פחות רלבנטי ואך מתאים יותר למילוי התפקיד. מדובר בתפקיד שהוגדר כחוצה מינהלים ולפיכך על פניו הינו רב תחומי ומחיב הבנה בהיבטים שונים שהינם גם כלכליים, גם משפטיים ומסיקולים תכנוניים רחבים (או דואק אדריכליים או הנדסים). תואר אקדמי בתכנון ערים הוא בדיקת תואר רב תחומי המשלב ידע והשכלה בתחוםים רבים ובכלל זאת כללה עירונית, היבטים משפטיים של תכנון, היבטים חקלאיים של תכנון (לרבות שיתוף ה掮ור בתכנון ויזיה בעלי עניין), היבטים ארגוניים ועוד. חלק ניכר מלימודי תכנון ערים מודגש לתפקיד התכנון וגיבוש מדיניות בין היתר על-פי עקרונות התכנון האסטרטגי - זהינו, ניתוח המצב הקיים, ניתוח חולשות, חזוקות, הزادנות ואיומים (ניתוח SWOT), קביעת חזון אסטרטגי, יעדים ומטרות, פיתוח חלופות והערכת חלופות, שילוב ה掮ור והעלית עניין בהליך וرتימתו לביצוע, קביעת מגנונים להערכת הביצוע ועדכון התכנון ועוד.

41. בכל הבודד הרואין, מתשובה עירית ירושלים לא ברור מדוע בעל תואר בתכנון ערים ואזורים אינם מתאימים כביכול לביצוע המשרחה וכי צד תואר בתחוםים השונים שבדרישות ההשכלה במרכזי מתאימים יותר. גם כאן בחירה עירית ירושלים להתייחס ל'מיינד האדריכלי-הנדסי' במסגרת התפקיד לשחרור חסמים בתחום הרישוי, אך לא ברור כיצד תואר בכלכלת למשל קשור לחסמים ברישוי. מנגד, עיריית ירושלים הדגישה את החשיבות לניהול מומי'ם עם יזמים וGOPFSים ופיתוח יוזמות עסקיות אך לא מצליחה להסביר כיצד אלו קשורים לתואר אקדמי באדריכלות או בהנדסה.

דרישות ההשכלה במרכזי המנוועות מתכני ערים ואזורים פוגעות בחופש העיסוק

שלא לתכילת רואיה ובאופן בלתי מיידי

42. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, איגוד המתכננים יוסיף ויתבע כי דין המכוונים נשוא התובענה להטבל גס מכיוון שדרישות ההשכלה במרכזי מחוויים פגישה בלתי חוקתית בחופש העיסוק שלא לתכילת רואיה ובאופן בלתי מיידי בנגד מוחלט להוראות חוק יסוד: חופש העיסוק.

43. קביעת דרישות השכלה כתנאי סף במרכזי המנוועות מראש מתכני ערים ואזורים **בעלי השכלה אקדמית מתאימה** (ואף המותאמת ביתר) להגיש מועמדות למשרות **בתחומי התכנון העירוני** פוגעת שלא כדין בזכות היסוד לחופש העיסוק של ציבור מתכני הערים והאזורים בישראל.

- לעניין זה אין אלא להפנות לפסיקת בית הדין הארץ לעובודה בע"ק (ארצ) 26/07 מדינת ישראל - המשרד לאיכות הסביבה נ' הסדרות ההנדסאים והתכנאים בישראל [פורסם בנבו] (11/09/08) :

"אכן, כתענת המשיבה, זכות היסוד לחופש העיסוק כוללת לא רק את הזכות לעבוד בכל עיסוק אלא גם, ובין השאר, "את הזכות להציג מועמדות למשרות פנוiot ביחידת המיקוח שבמגזר הציבורי שלו משטייך העובד". כמו כן כוללת הזכות את האפשרות להשתתפה ולהתקדם בתחום המקצוע שבו עובד (ראו בפרשת צים בעמ' 117). אף נקבע, כי "עובד זכאי להזדמנות שווה והוגנת להציג את מועמדותו במרכזי לתקפדים שבעינוי מהווים קידום. מעסיק המונע מעובד להתקדם במקום העבודה מתוך מניע שרירותי או לא ענייני מבר את זכותו של העובד לחופש העיסוק. יתרה מכך,ברי כי זכותו של העובד לעסוק במקצועו שבחור, תרוקן מתוכן אם היא לא תכלול את האפשרות להפתח במקצועו ולהתקדם בסולם הדרגות במפעל" (פרשת צים בעמ' 118).

28. הינה כי כן, בהיות המרכז מעצם טיבו קבוע כללים להתחומות על משרה, הוא מגביל את חופש העיסוק של מי שאינו עונה על תנאיו. ממשדבר בפגיעה בזכות יסוד, "עלינו לבחון אם הפגיעה נעשתה לתכילת רואיה, ואם היא עומדת ב מבחני המידתיות הקבועים בפסקת ההגבלה המצויה בס' 4 לחוק יסוד חופש העיסוק. בנוסף علينا לבחון אם היא עומדת בדרישות השוויון, בחובה להתנהג בהתאם לב ובכללי המשפט המינרלי"(ראו בפרשת צים שם בעמ' 119)."

אין חולק כי עצם קביעת דרישות השכלה אקדמית מהוועה הגבלה מוצדקת ומידתנית על חופש העיסוק, אך הגבלת דרישות ההשכלה האקדמית לתארים באדריכלות, הנדסה, כלכלת ומשפטים בלבד ביחס למשרות בתחום התכנון העירוני אינה תאליה רואה, איננה מידתית ולא תבטיח בחירות המועמד הטוב ביותר ביחס להמתאים ביוטר לתקפיך, **אלא היפומו של דבר**. כאמור לעיל, בעל תואר בתכנון ערים הינו בעל השכלה אקדמית מתאימה למשרות נשוא המכraz ואף מטאימה יותר מדרישות ההשכלה במכווצים.

יתרה מזאת, מתן לגיטימציה להדרת בעלי תארים אקדמיים בתכנון ערים ממשורת בכירות בתחום התכנון העירוני (ובמיוחד מנהל אגף תכנון עיר) יביא לפגיעה קשה ביוטר ובلتני מתקבלת במקצועה תכנון הערים בישראל ועלול להיות לו השלכות רחבות בכל ישראל (במיוחד שעומד בדבר במכווצים בעיר הבירה והעיר הגדולה בישראל) עד כדי מידור מתקני הערים ממוצע התכנון ופגיעה במסלולי הלימוד האקדמיים בתכנון ערים באופן שיגרום לפגיעה קשה ובلتני הפיכה באיכות התכנון המרחבי בישראל.

דרישות השכלה במכווצים מנוגדות להוראות תקנות הערים (מכrazים לקבלת עובדים)

45. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, איגוד המתוכננים יוסיף ויתען כי דין המכrazים נשוא התובעה להटבל מכיוון שעל פניו תנאי הסף במכווצים אלו מנוגדים להוראה המפורשת של תקנה 7 לתקנון הערים (מכrazים לקבלת עובדים) לפיה דרישות ההשכלה והניסיון יהיו ככל האפשר כדרישות ההשכלה והניסיון הנהוגות ברשויות מקומיות או בשירות המדינה למשרות דומות.

46. כמוREPORT לעיל, דרישות ההשכלה הנהוגות הן ברשויות מקומיות (כולל עיריית ירושלים עצמה!) והן בשירות המדינה למשרות דומות, לרבות מנהלי אגפים ומחוקות בתחום תכנון עיר ובתחום פיתוח אסטרטגי (ואף משרות בכירות יותר), מאפשרות הגשת מועמדות לבני תואר אקדמי בתכנון ערים ואזורים.

ביחס למכרז למנהל/ת האגף לתכנון העיר

47. במכווצים בשירות המדינה למנהל תכנון, מתוכנני מחוזות במינהל התכנון במשרד הפנים ובמשרד ממשלה שונים ומנהלי אגפים בתחום תכנון שונים במינהל התכנון דרישות ההשכלה הנהוגות כוללות אפשרות להגשת מועמדות על-ידי מתכנן ערים ואזורים שאינם אדריכלים או מהנדסים. יתרה מזאת, במרבית המקרים המועמד שנמצא המתאים ביוטר לתקפיך וממונה בפועל לתקפיך הינו מתכנן ערים ואזורים שאינו אדריכל או מהנדס. כך, מנהלת מינהלת הכנון ביום וקודמתה, מרבית מתוכנני המחוזות וכמעט כל מנהלי האגפים במטה מינהל התכנון, הינם מתוכנני ערים ואזורים שאינם אדריכלים או מהנדסים. כך המצב גם באגפי תכנון במשרדיו של המשרד העוסקים בתכנון עירוני ואזרחי כגון משרד ההגנה על הסביבה, משרד השיכון והבנייה, משרד התחבורה, משרד החקלאות, משרד התשתיות ועוד.

48. כך המצב גם ביחס למכווצים למשרות דומות ברשויות מקומיות אחרות. סגנית מהנדס העיר ו**מנהל האגף לתכנון עיר עיריית תל-אביב - יפו**, המተכנת אורלי אריאל, הינה מተכנתת ערים ואזורים שאינה אדריכלית או מהנדסת, אשר מונתה בעקבות מכraz פומבי שדרישות ההשכלה שלו אפשרו הגשת מועמדות עי"י בעל תואר אקדמי בתכנון ערים.

49. בנוסף, גם במכרזים נוספים למנהל אגפים או מחלקות תכנון שפורסמו ברשות מקומיות אחרות בשנים האחרונות דרישות הeschכלה מאפשרות הגשת מועמדות עיי' בעל תואר בתכנון ערים ואזורים שאיננו אדריכל או מהנדס, שאף פעמים רבות נמצא כموעדי המתאים ביותר. לשם המראה, מצורפים כנספח ח' לתובעה מספר דוגמאות של מכרזים הבאים:

- מכרז פנימי מס' 17/243 למשרת של מנהלת/ת מחלקה תכנון באגף תכנון במנהל ההנדסה – עירית נתניה. דרישות הeschכלה: "בעל תואר אקדמי שנרכש במוסד המוכר על ידי המועצה להeschכלה גבוהה, או שקיבל הכרה מהמחלקה להערכת תארים מחוץ לארץ באחד או יותר מתחום הבאים: הנדסה, אדריכלות או תכנון ערים או הנדסאי/ טכני רשות בהתאם לסעיף 39 לחוק הנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012 באופןם תחומיים"."
- מכרז פנימי/חיצוני למשרת סגן מהנדס ומנהל מחלקה תכנון בעיריית קריית שמונה משנת 2021. דרישות הeschכלה: "בעל תואר אקדמי שנרכש במוסד המוכר על ידי המועצה להeschכלה גבוהה, או שקיבל הכרה מהמחלקה להערכת תארים אקדמיים בחו"ל בארץ, באחד או יותר מתחום הבאים: הנדסה, אדריכלות או תכנון ערים"."
- מכרז פומבי 15/7 למנהל/ת מחלקה תכנון ערים בעיריית רמת השרון. דרישות הeschכלה: "תואר ראשון לפחות באדריכלות, תכנון ערים או גיאוגרפיה עירונית. תואר שני יתרון".
- מכרז מס' 98/2019 מנהלת/ת מחלקה תכנון ארוך טוח באגף אדריכלות ותכנון עיר בעיריית חולון. דרישות הeschכלה: "תואר אקדמי מוכר עיי' המליך באחד או יותר מתחום הבאים: הנדסה, אדריכלות או תכנון ערים. או הנדסאי או טכני רשות בהתאם לחוק הנדסאים והטכנאים המוסמכים"."
- מכרז חיצוני מס' 58/2017 למנהל מחלקות תכנון עיר באגף ההנדסה בעיריית ראש העין. דרישות הeschכלה: "בעל תואר אקדמי שנרכש במוסד המוכר על ידי המועצה להeschכלה גבוהה, או שקיבל הכרה מהמחלקה להערכת תארים אקדמיים בחו"ל בארץ, באחד או יותר מתחום הבאים: הנדסה, אדריכלות או תכנון ערים"."
- מכרז פומבי מס' 105/20 לתקפיך מנהל מחלקות תכנון באגף התאחדות עירונית בעיריית הוד השרון. דרישות הeschכלה: "תואר אקדמי, שנרכש במוסד המוכר עיי' המועצה להeschכלה גבוהה, או שקיבל הכרה מהמחלקה להערכת תארים אקדמיים בחו"ל בארץ, באחד או יותר מתחום הבאים - תכנון ערים, אדריכלות או גיאוגרפיה או הנדסאי אדריכלות"."
- מכרז מס' 26/20 מנהל תחום תכנון וסגן מנהל אגף תכנון, מינהל ההנדסה בעיריית עכו. דרישות הeschכלה: "בעל תואר אקדמי שנרכש במוסד המוכר עיי' המועצה להeschכלה גבוהה, או שקיבל הכרה מהמחלקה להערכת תארים אקדמיים בחו"ל בארץ, באחד או יותר מתחום הבאים: הנדסה, אדריכלות, או תכנון ערים".

50. כאמור לעיל, גם בעיריית ירושלים מכרז קודם לאותה משרה בדיקוק (מנהל אגף לתכנון עיר) אפשר הגשת מועמדות לבעל תואר אקדמי בתכנון ערים ואזורים וכיון שבנחר לאחר שנמצא מתאים ביותר לתקפיך וכיון במשרה במשך שנים רבות (ב夸张ה והערכה הרבה) הוא מותקן הערים עופר גריידנרג, שאיננו אדריכל או מהנדס. ככלומר, עיריית ירושלים פולחה בינויו לדרישות ההeschכלה המקובלות אצלת ביחס לאותה משרה.

מן הרואי לצין, כי גם בעלי תפקידים נוספים רבים בתחום התכנון ואף בתחום הרישוי **בעיריית ירושלים** אינם אדריכלים או מהנדסים – כך, מנהל אף הרישוי, מנהל מחלקה הרישוי, מנהל אף תחבורה והתשתיות וסגנית מנהל אף תחבורה ותשתיות **בעיריית ירושלים - בולם אין אדריכלים או מהנדסים.**

ביחס למכרז למנהל/ת האגף לפיתוח אסטרטגי עירוני ועסקן

.51. במכרזים בשירות המדינה וברשות מקומיות אחרות לשרות דומות לניהול אף, יחידה או מחלקה בתחום התכנון או פיתוח אסטרטגי דרישת ההשכלה הנהוגות רחבות יותר וכוללות לרוב מ.gov רחוב של תארים אקדמיים מתחום מדעי החברה ובכל מקרה גם בעלי תואר בתכנון ערים ואזורים.

.52. לשם המכחשה מצורפים **כנספח ו'** לתובענה מספר דוגמאות של מכרזים כאלו:
- מכרז חיצוני/פנימי מס' 202/2019 מנהלת/ת היחידה לתכנון אסטרטגי בעיריית תל אביב. דרישות השכלה: תואר אקדמי באדריכלות (רישום בנקס המהנדסים והאדריכלים) 1 לימודי סביבה/גאוגרפיה/כלכלה /סוציאולוגיה /מיןhal ציבורית/ תחבורה עם **התמחות בתכנון ערים** או החלופין תואר שני **בתכנון ערים ואזורים או בלימודים אורבניים.**"

- מכרז פומבי מס' 22/2020 מנהל אף תכנון אסטרטגי וחדשות בעיריית אשקלון. דרישות השכלה: "תוואר שני שנרכש במוסד המוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה או קיבל הכרה מהמחלקה להערכת תארים אקדמיים בחוץ לארץ. יתרו עלთארים בתחוםים: **תכנון ערים**, מדעי המדינה, מדעי הסביבה, מנהל ציבורית/מדיניות ציבורית, כלכלת, סוציאולוגיה או גאוגרפיה."

- מכרז פנימי/פומבי מס' 85/2019 לפקיד מנהלת/ת אף תכנון אסטרטגי בעיריית פתח תקווה. דרישות השכלה: "בעל תואר אקדמי שני שנרכש במוסד המוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה, או שקיבל הכרה מהמחלקה להערכת תארים אקדמיים בחוץ לארץ. יתרו עלתארים בתחוםים הבאים: **תכנון ערים**, מדעי המדינה, מדעי הסביבה, מינהל ציבורית או מדיניות ציבורית, כלכלת, סוציאולוגיה או גאוגרפיה."

- מכרז פנימי/חיצוני מס' 4343/02 לפקיד מנהל/ת אף תכנון אסטרטגי בעיריית קריית מלאכי דרישות השכלה: "בעל תואר אקדמי שני שנרכש במוסד המוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה, או שקיבל הכרה מהמחלקה להערכת תארים אקדמיים בחוץ לארץ. יתרו עלתארים בתחוםים הבאים: **תכנון ערים**, מדעי המדינה, מדעי הסביבה, מינהל ציבורית או מדיניות ציבורית, כלכלת, סוציאולוגיה או גאוגרפיה."

מאזן הנוחות נוטה לבירור למתן צו זמני שינוי המצב וסבירול הדיוון בתובענה

.53. במקרה דען מאזן הנוחות נוטה לבירור למתן צו זמני עד להכרעה בתובענה המונע מינוי לשרות בהתאם למכרזים נשוא התובענה בכדי **למנוע יצירת עובדות בשטח** אשר עלולים לסקל דעתו בתובענה לגופה.

.54. על פניו, מתן צו זמני לא יגרום לכל נזק. האגף לתכנון עיר מנהל ביום ע"י מ"מ שהינו סון מנהל האגף מזה שנים רבות ועל פניו יכול להמשיך בתפקיד זה לפחות עד להכרעה בתובענה. למייטב ידיעת המבוקש, האגף לפיתוח אסטרטגי עירוני ועסקן טרם הוקם (אינו מופיע במבנה הארגוני של העירייה ביום) וטרם החל לפעול.

.55. מנגד, אי מתן צו הביניים באופן שיסכל את הדין בתובענה עלול לגרום לפגיעה קשה ביותר בשלטון החוק ובאינטרס הציבורי, לפגיעה בלתי מידתית ובלתי ניתנת לתיקון בחופש העיסוק של מוכנני הערים והאזורים ואף עלולות להיות לה השלכות על מקצוע תכנון הערים בכלל בישראל. ככל שתינטו לגיטימציה לעיר הבירה ולעיר הגדולה ישראל להציג מוכנני ערים משרות בכירות בתחום תכנון הערים, הרי שתהינה לכך השלכות הרסניות למקצוע התכנון, למסלולים האקדמיים בתכנון ערים ולאיכות התכנון בישראל בכלל, באופן שיביא בסופה של דבר לפגיעה באיכות חייהם של תושבי המדינה.

סיכום

.56. לאור כל האמור לעיל, מתבקש כב' בית הדין להורות כמפורט ברישא של בקשה זו.
.57. בנוסף, מתבקש בית הדין הנכבד לחייב את המשיבה בהוצאות המבוקש בהליך זה, לרבות שכ"ט עו"ד כולל מע"ם חוק.

אשר כהנא, עו"ד ומתקנן ערים

מ.ר. 24486

ב"כ איגוד המוכננים בישראל

תצהיר

- אני החתום מטה, פרופ' נורית אלפסי, נשאת תעודת זהות 5056602675, לאחר שהזהרתי כי עלי להצהיר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהירה בזאת כדלקמן:
1. אני עושה תצהيري זה לתמיכה בבקשת איגוד המתכננים בישראל לצו בגיןים ולצו ארעי במעמד צד אחד האוסר על עיריות ירושלים לבצע מינויים לתפקיד מנהל האגף לתוכנון העיר ולתקוף מנהל האגף לפיתוח אסטרטגי עירוני ועסקי בהתאם למכרזים 114/21 ו-21/115 עד להכרעה בתובענה שהוגשה ע"י איגוד המתכננים בישראל.
2. אני מכחנת כсанיגת יו"ר איגוד המתכננים בישראל, ע.ר. מס' 580059004 (להלן: "איגוד המתכננים"). אני מתכננת ערים במקצועי ובulant תואר ראשון (B.Sc.) בהנדסת תעשייה וניהול ותואר שלישי (Ph.D.) בגיאוגרפיה ותוכנון ערים. אני כוות ראש המגמה לתוכנון ערים במחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי באוניברסיטת בן-גוריון בנגב.
3. איגוד המתכננים הוא הארגון המציג את מתכנני הערים והאזורים בישראל וחברים בו מobicity מתכנני הערים בישראל המתמחים בתחומיים שונים של התוכנון המרחבי, כגון תוכנו פיזי, תוכנו חברתי ושיתופי הציבור, תוכנו כלכלי ותוכנו סביבתי. חברי איגוד המתכננים הינם מתכנני ערים ואזורים בעלי ררקע אקדמי מגוון, הכוונים בין בעלי תואר אקדמי בתוכנון ערים ואזורים וכן אדריכלים בעלי תואר אקדמי או הכשרה וניסיון בתחום תוכנון ערים ואזורים. חברי איגוד המתכננים כוללים מתכנני ערים ממחוז הפרט, מתכנני ערים מהאקמיה וכן מתכנני הערים המועסקים במשרדי הממשלה, במוסדות התוכנון הארציים והמחוזיים ובוואדיות המקומיות לתכנון ולבניה וברשות המקומיות.
4. איגוד המתכננים בישראל הוקם לפני 55 שנה ופועל כיום כעמותה רשומה וחבר בין היתר בארגון הבינלאומי (ISOCARP) International Society of City and Regional Planners.
5. איגוד המתכננים פועל לא רק במטרה לאגד את העוסקים בתוכנון ערים אלא פועל, בין היתר, לקידום איכות התוכנון המרחבי בישראל, טיפולו וייזוד העשייה התכנונית בדגש על מחויבות לאדם, לטבעה, לחברה ולקהילה ולשיתתו הציבור בפעולות התכנונית. במסגרת פעילות איגוד המתכננים, נוטלים חברי איגוד המתכננים חלק בין היתר בהיליכי חקיקה הנוגעים לתוכנון ולבניה ובכלל זה הגשת ניירות עמדה לתזקירי חוק, העשות חוק והשתתפות בדיונים בוועדות הנקנש וכן בישיבות ו"שולחות עגולות" במינהל התוכנון ומשדרי ממשלה בסוגיות מרכזיות בתוכנון עיר ואזור ומעד המתכנן. כמו כן, איגוד המתכננים פונה מזה מספר שנים (בחלה הרבה) למשדרי ממשלה, רשותות מקומיות וגופים ציבוריים שונים בכל הנוגע למכרזים בתחום תוכנון הערים והאזורים המדריכים מתכנני ערים ואזורים, שאינם בחכרה אדריכלים או מהנדסים.
6. איגוד המתכננים, כמו איגודים מקצועיים של מתכנני ערים מקבלים במדינות אחרות, עוסק בין היתר בהגדרת לימודי הליבה במסלולי לימוד אקדמיים לתוכנון ערים ואזורים בישראל ומטען הכרה בתארים אקדמיים בישראל כתארים בתחום תוכנון הערים והאזורים וכן פועל לרישום מתכנני ערים ואזורים ב"פנקס המתכננים", שהינו פנקס וולטררי שתנאי הרישום שלו נקבעים ע"י איגוד המתכננים.
7. מזה عشرות שנים המקצוע "תוכנון ערים ואזורים" מוכר בעולם כולו גם בישראל כפרופסיה העומדת בפני עצמה, השונה ומאובנת ממקצועות אחרים כגון אדריכלות או הנדסה. תוכנון ערים ואזורים הינו תהליך מורכב, שמרתו לקבוע מדיניות ואסטרטגיות לפתרון בעיות מורכבות בתחום העיר והאזור והוא כולל התמחויות רבות בתחוםים שונים. במשך שנים התבוסס מעמדו של התוכנון העירוני והאזור במקצוע עצמו והחל להיפתח בעולם כולו וגם בישראל מסלולי הכשרה נפרדים ויחודיים למ忏ני ערים ואזורים, ארגונים מקצועיים נפרדים למ忏ני ערים ואזורים והתגשו כללית אתיקת עסקים מקצועי.
8. תהליך התוכנון המרחבי שונה מטיבו מתוכנון אדריכלי של מבנים והוא כרוך בניתוח מרכיב של דעת מדיסציפלינות שונות ומגוונות הכוללות, בין היתר, כלכלת עירונית ואזרחית, גיאוגרפיה עירונית ואזרחית, איות הסביבה והנדסת הסביבה, סוציולוגיה, עצוב עירוני ואדריכלות, תחבורה, מדיניות ציבورية ומינימל, משפט ועוד. תוכנון ערים ואזורים יצא מנקודת המבט של המדיניות הציבורית ולא מנקודת נקודת מבט של עיצוב מוצר פיזי.
9. פעמים רבות בתהליך התוכנון המרחבי מעורבים בעלי מקצוע שונים מדיסציפלינות שונות, כגון ייעוץ תנעה, ייעוץ תשתיות, ייעוץ סביבתי, אדריכל, אדריכל נוף, ייעוץ לשפה, שמיי מקרקעין, כלכלן ועוד. בעל המקצוע אשר תפקידו לנוכח על מכלול הדיסציפלינות ובעלי המקצוע ולהביא לשילוב המידע מכל

הנתונים השוניים לכדי תכנית המגבשת את המדיניות הכלליים ביחס לשימושי הקרקע ולפיתוח הוא
מתוכנן הערים והאזורים.

10. מסיבה זו בארץ ובעולם קיימים משלולים מיוחדים להכרת מתכני ערים ואזורים, כדוגמת המסלולים לתואר שני בDMA מהאוניברסיטהות המובילות בישראל. בעולם קיימות לפחות 40 אוניברסיטאות המעניקות תארים בתכנון וקיימת פעילות בנלאומית מקצועית וקדמית עניפה מאוד בתחום זה.

11. בישראל זכו עד כה ארבעה משלולים אקדמיים בהכרת איגוד המתכננים הישראלי כתארים אקדמיים בתכנון ערים ואזורים הכללים את כל לימודי הליבה בתחום התכנון הנדרשים להכרה אקדמית מספקת למקצוע תכנון הערים והאזורים. בהתאם לכך תואר בתכנון ערים ואזורים חייב לכלול לימודי חובה בתאוריית התכנון, לימודי חוק התכנון והבנייה, מבנה מערכת התכנון וההילכcis התכנוניים בישראל, לימודי בסיס תיאורטיים בחיבטים פיסיים, כלכליים, סביבתיים, חברתיים ופוליטיים הקשורים לתכנון עירוני, הקנייתם כלים במודלים ושיטות כמותיות ואיכותיות בתכנון וידע במערכות מידע גיאוגרפיות ומיפוי ממוחשב וכן לכל היפות שמי אולפנס (סדנאות תכנון) ליישום פרקטי אוינטגרטיבי של שלושת תחומי הליבה - תיאוריה, תכנון וכליים.

כל המשלולים האקדמיים שקיבלו הכרה בישראל הינם لتואר שני, הפתוחים לבני תואר אקדמי ראשון בתחום אחד (בכפוף לевичוע הלימודים שונים) וכוללים את התואר השני בתכנון ערים ואזורים בטכנון, תואר שני בגאוגרפיה ותוכנן עירוני במסגרת המכוון ללימודים עירוניים ואזורים באוניברסיטה העברית, תואר שני בגאוגרפיה ופיתוח סביבתי המוגמה לתכנון בתכנון ערים מאוניברסיטאות בן גוריון ותואר שני בגאוגרפיה וסביבה האדם - התמחות בלמידה תכנון ועיצוב עירוני - אזרחי מאוניברסיטת תל אביב.

12. ברוב המדינות המפותחות בעולם (וישראל ביניהם) קיימת הכרה ברורה של פרופסיה העומדת בפני עצמה, הנקראות תכנון ערים ואזורים, ומיעלים ארגונים מקצועיים יהודים למקצוע זה שתפקידם לאגד את מתכנני הערים, לקדם את איקות התכנון העירוני ולקדם את מעמד המקצוע ומתכני הערים ואזורים. כך למשל, בארצות הברית פועל מזה לשירותים שניים American Planning Association (APA) והמאגד לשירותים אלפי מתכנני ערים ואזורים מכל מדינות הדרציה. בבריטניה ובמדינות נספנות בחו"ל הפעילים הבריטי פועל ה-RTP Royal Town Planning Institute Canadian Institute of Planning (CIP) משנת 1919 ומאגד כ-7,500 מתכנני ערים ואזורים. באוסטרליה פועל ה-PIA Institute of Australia ההוא אגד מס' דומה של מתכנני ערים ואזורים. בכל מדינות אלו הבחינה בין המקצוע "תכנון ערים ואזורים" לבין המקצוע "אזרחיות" היו ברור ולא קיימת תופעה של ניסיון למנוע ממתכנני הערים האזרחים מפעילות בסיסיות בתחום מקצועם או מילוי משרות בכירות בשירות הציבורי בתחום התכנון העירוני.

13. חלק ניכר מهעסקים בתכנון ערים ואזורים בארץ הן במגזר הציבורי והן במגזר הפרטי אין אדריכלים או מהנדסים, אלא מתכנני ערים ואזורים בעלי השכלה והכרה מתאימה ובעלי רקע קודם בתחום הגאוגרפיה, טביה, אדריכלות, הנדסה, כלכלה, סוציאולוגיה, מינהל ציבורי ועוד.

כיוון מתכנני ערים ואזורים (שאינם בהכרח אדריכלים או מהנדסים) מצויים בתפקידים הבכירים ביותר בתחום התכנון בעולם ובישראל. כך למשל, מנהלת מינהל התכנון במשרד הפנים הונוכה (המתכנתת דלית זילבר) וקודמתה (המתכנתת בנית שורץ) הין בעלי תואר אקדמי בתכנון ערים ואין אדריכליות או מהנדסות. מתכנני מחוזות במיניהם התכנון בעבר ובהווה הי והינם מתכננים ערים ואזורים שאינם אדריכלים או מהנדסים ובכלל זה מתכנתת המחו במחוז ירושלים כו"ם, המתכנתת שירה תלמי בباقي (כמו קודמיה), מתכנת המחו במחוז מרכז כו"ם, המתכנת גיא קפלן, מתכנתת המחו במחוז חיפה כו"ם, המתכנתת ליאת פלד, מתכנת המחו במחוז הדרות, המתכנת תומר גוטהף. יתרה מזאת, חלק ניכר מיו"ר ועדות מחוזיות כו"ם ובמעבר הינם מתכנני ערים ואזורים שאינם אדריכלים או מהנדסים כמו המתכנתת שירה ברנד במחוז מרכז והמתכנת איתר בן דוד במחוז חיפה.

בנוסף, מתכנני ערים ואזורים שאינם אדריכלים ומהנדסים ממלאים משרות בכירות בתחום התכנון העירוני ברשות מקומות שונות ובמיוחד רשויות גבולות ובכלל זה סגנית מהנדסת העיר ומנהלת אגף לתכנון עיר בעיריית ירושלים, המתכנת אורלי אראל. כמו כן, עד לפני מספר חודשים הייתה מנהלת האגף לתכנון העיר בעיריית ירושלים, המתכנת עופר גריידנר (לשעבר מתכנן מחו ירושלים וכוכם מרכז במכון ללימודים עירוניים ואזורים). מתכנת ערים בעל תואר אקדמי בתכנון ערים שאינו אדריכל או מהנדס.

14. ביום 11 באפריל 2021 הוצאה עירייה ירושלים הודעה על שני מכרזים חיצוניים לתפקידים בכירים (מנהל אגפים) במנהל התכנון בעירייה:

14.1. מכרז חיצוני / פיני מס' 115/21 למנהל/ת האגף לתכנון עיר במנהל התכנון.

14.2. מכרז חינוכי / פנימי מס' 114/21 למנהל/ת האגף לפיתוח אסטרטגי עירוני ועסקים במינהל התכנון.

בשני המכרזים המועד האחרון להגשת מעמידות היה 25/04/2021 - דהיינו שבוועים בלבד לאחר המועד בו הוצאה הודעה בדבר המכרזים. לאור לא ידוע אם פרסמו הודעה בדבר המכרזים בلوح המודעות של העירייה ובינוי עיתונים כנדרש בסעיף 6 לתקנות הערים (מכרזים לקבלת עובדים), תש"ס-1979.

15. מכרז מס' 115/21 הינו מכרז פומבי למשרת מנהל/ת האגף לתכנון העיר בדרגה 43-45 בDIRG אקדמיים. בהתאם למכרז מטרת התפקיד הינה ניהול, פיתוח והפעלת האגף لتכנון עיר על כל ייחודיתו, לצורך יישום והקמת תכניות לתכנון העיר משלב תכניות המתחור ועד לתוכיות מפרטאות, תוך התאמתן למרקם העירוני ולהקמת אסטרטגי וייצוג עירית ירושלים בפני מוסדות התכנון המחזאים והארצאים. תחומי האחריות כוללים יישוש מדיניות בתחום התכנון העירוני, ניהול פיקוח ותיאום עבודות האגף, ייעוץ מקצועי להנחלת העירייה ולגורמים שונים בתחום התכנון העירוני, בקרה על רמת ואיכות השירות המקצועי שניתן עי' עובדי האגף ובקרה על מערך התכנון והביצוע של פרויקטים ותכניות בתחום התכנון העירוני.

אין כל ספק, כי לאור תיאור התפקיד, תחומי האחריות והמטרות העיקריות של התפקיד, מדובר בתפקיד בתחום התכנון העירוני שמטבע הדברים צריך להיות ממונה לו מנהל ערים ואזורים.

עם זאת, לתחמוננו הרובה, במסגרת הדרישות המקצועיות למשרת נדרש "תואר אקדמי באדריכלות או בhydration אזרחית (רישום בפנקס המתנדסים והדריכלים), רצוי תואר שני". במלילו אמרו, המכרז למשרת מנהל האגף לתכנון עיר מיudadת אך ורק לאדריכלים ולמהנדסים (אשר השכלתם האקדמית כלל אינה בתחום התכנון העירוני) ומונע מראש מומתכנן ערים ואזורים, שהינו בעל תואר אקדמי בתחום ערים ואזורים, מהתמודד כלל למשרת כל עניינה בתחום התכנון העירוני.

יובהר כבר עתה, כי על פניו תואר אקדמי באדריכלות (ולא תואר שני בתחום ערים ואזורים) איינו מספק הכרה אקדמית מספקת לעיסוק בתחום ערים ואזורים ובכל מקרה תואר אקדמי בהנדסה בודאי שאינו מספק הכרה בתחום עירוני.

העתק הודעה על מכרז 115/21 מצורף כנספח א' לתצהיריו.

16. מכרז מס' 114/21 הינו מכרז פומבי למשרת מנהל האגף לפיתוח אסטרטגי עירוני ועסקים במינהל התכנון בדרגה 43-45 בדרוג האקדמיים או שכר כולל (מקביל לדרגות מהל האגף לתכנון עיר). בהתאם לתיאור התפקיד, תחומי האחריות והמטרות העיקריות של התפקיד מדבר ב忙着ירה שענינה המרכז היו בסיווע לרשות מינהל התכנון בגיבוש מדיניות ופיתוח אסטרטגי עירוני, רובעי ועירוני, "תכלול מערך התכנון והבנייה בעיר" בהיבטים ארגוניים ומڪצועיים, ייעול תהליכי עובדה במינהל התכנון, ניהול והבנת פרויקטים ותכניות שונות מול יזמים, מתן פתרון לחסמים מינהל, קידום ופיתוח יוזמות חדשות לפיתוח העיר, סייע במגוון מול יזמים וגופים ציבוריים, פרטיים ועסקים.

אין כל ספק, כי לאור תיאור התפקיד, תחומי האחריות והמטרות העיקריות של התפקיד, מדובר בתפקיד שתיומת להשכלה אקדמית בתחום תכנון ערים ואזורים, אשר כוללתי בין היתר לימודי כלכלה עירונית ועיר ודן, מתקני ערים ואזורים בהכנות תכנונות אסטרטגיות, לימוד הביטים משפטיים של תחומי דיין בתחום הציור ודן, במגזר הפרטני בין היתר בתחום התכנון עירוני והבנייה בתחום התכנון העירוני הן בשירות הציור ודן, במגזר הפרטני בין היתר בתחום התכנון עירוני ופיתוח תכנונות אסטרטגיות וכן בניהול, ייזום וקידום פרויקטים, לרבות טיפול בהסדרת חסמים ארגוניים ובירוקרטיים, ניהול מזומנים מול יזמים וגופים ציבוריים, פרטיים ועסקים ותכלול עבודה צוות מקצועני רב תחומי.

עם זאת, לתחמוננו הרובה, במסגרת הדרישות המקצועיות למשרת נדרש "תואר אקדמי בכלכלה או תואר אקדמי במשפטים ורישיון ישראלי בתוקף לריבית ذין או תואר אקדמי בהסתה אזרחית או באדריכלות, רצוי תואר שני". במלילו מונע מראש מומתכנן ערים ואזורים, שהינו בעל תואר אקדמי בתחום ערים ואזורים, ע"ד, אדריכלים ולמהנדסים ומונע מראש מומתכנן ערים ואזורים, שהינו בעל.

לא ברור לי מודיע תארים אקדמיים באדריכלות, בהנדסה, במשפטים או בכלכלה משפטיים כביבול הקרן אקדמית טוביה יותר למילוי המשרה מתואר אקדמי בתחום ערים ואזורים ועל פניו ספק אם לבעל תואר במשפטים או בכלכלה יש הבנה בקידום פרויקטים מורכבים בתחום התכנון והבנייה או אם לבעל תואר אקדמי באדריכלות או בהנדסה הקרן כלשהי בפיתוח אסטרטגי, פיתוח וקידום יוזמות חדשות לפיתוח העיר, ניהול מזומנים עם יזמים, גופים ציבוריים, פרטיים או עסקים.

העתק הודעה על מכרז 114/21 מצורף כנספח ב' לתצהיריו.

ב-18/04/2021, סמוך לאחר שדבר הוצאה המכרזים הובא לידיעת איגוד המתכוננים, פנה איגוד המתכוננים לראש עיריית ירושלים בדרישה לתיקון הנאי הסף במכרזים הנילע-ידי הוספת האפשרות להתמודדות במכרזים גם לבעל תואר אקדמי בתכנון ערים ואזרוים (כלומר, הרחבות תנאי חסף ולא צפויים). מכיוון שלאייגוד המתכוננים ידוע שמדובר האגף לתכנון העיר בירושלים עד לאחרונה היה מתכנן ערים שאיןנו אדריכל או מהנדס (כפי שמנחת האגף לתכנון עיר בעיריות וכל אביב כויס הינה מתכוננת ולא אדריכלית או מהנדסת) וכי מנהלי מחלקות או יחידות לתכנון אסטרטגי ברשות מקומיות ובות הינם מתכונני ערים ואזרוים, סבר איגוד המתכוננים כי נפלה שגגה שלא במכון בינויו המכרזים וכי עיריית ירושלים תזרע לתכנון את השגגה במחורה. איגוד המתכוננים אף בקש חארכת המועד להגשת מעמדויות למכרז ואך החיע לשיער לעיריות ירושלים בהפצת המכרזים לכל חברי איגוד המתכוננים לאחר שיוני תנאי הסף בכך לאפשר לעירייהlemnנות את המועמדים או המועמדות המתואימים ביותר למשרות הבכירות.

העתק מכתב יו"ר איגוד המתכוננים לעיריית ירושלים מיום 18/04/2021 מצורף בנספח ג' לתצהירי.

ב-21/04/2021 פנו גם פרופ' גלעד רוזן, מנהל המכון לימודים עירוניים ואזרוים באוניברסיטה העברית, ופרופ' ערן רוזן, מרצה בכיר במכון לימודים עירוניים באוניברסיטה העברית, בראש עיריית ירושלים ולמהנדס העיר ירושלים והבעו במכרזים הנילע לא נכללו בעלי תארים אקדמיים בתכנון ערים, שהקשרתם תואמת לממרי את דרישות התקפideal בשני המכרזים. הדבר עורר הפתעה במיוחד לאור העובדה כי אחד מסלולי הלימוד האקדמיים בתכנון ערים בישראל פועל מוה שנים רבות דוקא באוניברסיטה העברית בירושלים ובוגריו מכנים בשירות הבכירות ביותר בתחום הציורי בתוכן התרבותי והעירוני ובכלל זאת, מנהלת מינהל התכנון לשעבר, מותכני מיחזור בתכנון ומשרדי ממשלה ומנהלי אגפים ומחלקות בתחום התכנון העירוני ותוכנו אסטרטגי בראשיות מקומות שונות, ובכללם עיריית ירושלים.

העתק מכתבם של פרופ' גלעד רוזן ופרופ' ערן רוזן לראש עיריית ירושלים ולמהנדס העיר ירושלים מיום 21/04/2021 מצורף בנספח ד' לתצהירי.

ביום חמישי, ה-22/04/2021 בשעות הצהרים (זמן קצר לפני המועד האחרון להגשת מעמדות במכרזים) התקבל מכתב תשובה של מר חיים גבאי, המשנה לנכ"ל עיריית ירושלים וראש מינהל משאבי אנוש והניהול העירוני, אשר דחה את פניהו איגוד המתכוננים לחוטין במקומות וטייעונים מופרדים (הulosים כדי עלבון למתכונני הערים) המגנים חשור הבנה או מודעות לנסיבות מקטעו תכנון הערים והאזורים או לתוכנם של מסלולי השכלה האקדמית בתחום תכנון ערים ואזרוים.

העתק מכתב עיריית ירושלים מיום 22/04/2021 מצורף בנספח ה' לתצהירי.

לאור זאת, החליט איגוד המתכוננים להגיש, בעוד ציבור, את התובענה נגד תנאי הסף הבלתי סבירים בעילם במכרזים המוניים לא כל הצדקה ובניגוד לכל הגיון ממתכונני ערים ואזרוים להגיש מעמדות בתחום התכנון עירוני כאשר משרות דומות או מקבילות ברשויות מקומיות אחרות (ואף משרות ביכון יותר במשרדי ממשלה) מאושות עיי' ממתכונני ערים ואזרוים שאינן אדריכלים או מהנדסים ואף בעיריית ירושלים עצמה מנהל האגף לתכנון העיר במשך שנים ועד לאחרונה היה מתכנן ערים שאינו אדריכל או מהנדס (מתכנן הערים המוערך עופר גריידנגור, כו"ם מרצח במכון לימודים עירוניים ואזרוים באוניברסיטה העברית). תנאי הסף השוללים ממתכונני ערים ואזרוים את האפשרות לעסוק במקצועם מהווים פגעה בלתי מוצדקת ובלתי מידתית בזכות היסוד של חופש העיסוק ומהוים סכנה למקטעו תכנון הערים בישראל.

בשל הפגיעה הקשה באינטראס הציורי והשלכות תנאי הסף במכרזים אלו, במיוחד שעלה שמדובר במכרזים של עיר הבירה והעיר הדולבה בישראל, על מקטעו התוכנון העירוני בישראל ולאור העבודה כי מותכני ערים ואזרוים שחלק ניכר מהם עובדים בשירות הציורי נרתעים מעימות מול רשות מקומית דזולה מחשש לפוננסים ולאור העלות הכרוכה בהליך משפטיים, נאלץ איגוד המתכוננים להגיש את התובענה כלפיו ציבור.

כמפורט בהרחבה בכתב התביעה ובבקשה לכו ביןיהם ולכו ארעי, בהתאם ליעוץ משפטיו שקיבלו, במקרה דין דין המכרזים נשוא התובענה להתבטל בשל אי הצדקה ואי סבירות תנאי הסף לעניין דרישות השכלה המשמעות מעמדות בעלי תואר אקדמי בתכנון ערים ללא הצדקה ולא הגיון, בין היתר, מכל הטעמים הבאים:

22.1. דרישות השכלה במכרזים נשוא התובענה לא נקבעו משיקולים ענייניים ועל פניו הינם בלתי סבירים בעילם ופגועים בעקרון השוויון, שכן מונעים מראש מועמדות של בעלי ההשכלה הגבואה המתואימה ביותר למשרות נשוא המכרזים.

- .22.2. דרישות ההשכלה במכרזים נושא התובעה הין בלתי חוקיים, שכן יש בהן פגיעה קשה בחופש העיסוק של מתכני הערים ואזורים בישראל (עד כדי סכנה ממשית לחמשך קיום המוצע בישראל) ללא כל הצדקה עניינית, שלא לתכילת רואיה ובאופן שאינו מידתי.
- .22.3. דרישות ההשכלה במכרזים נושא התובעה מנוגדים מפורשות להוראות תקנה 7 לתקנות העיריות (מכרזים לקבלת עבודות), שכן הם אינם תואמים את דרישות ההשכלה המקובלות ברשותות מקומיות או בשירותה המדינה למשרות דומות.
- .23. במקרה דנן, חוסר הסבירות של דרישות ההשכלה של המכزو לתפקיד מנהל אגף תכנון עיר המונעות ממתקנן ערים בעל תואר אקדמי בתכנון ערים מההתמודד למשרה שככל עניינה תכנון ערים, זעף לשיפס. חוסר הסבירות זו עוקם לשומים במילויו בוחבדה כי מי שיכין במשרה זו בעירייה ירושלים עד לאחרונה היה מתכנן ערים שאינו אדריכל או מהנדס.
- .24. אין כל ספק כי ההשכלה המותאמת ביוטר למשרה בכירה המומונה על תכנון העיר היא השכלה אקדמית בתכנון ערים ואזורים, שהיא **השלמה ייחודית וספקטיבית בדיווק לתחום זה**, בו נרכש הידע הריבנטי ביותר הנדרש להתמודדות עם ארגוני תכנון העיר, שהינו רב תחומי ומורכב. השכלה זו בודאי מבטיחה את המועמד הטוב ביותר ובוואדי שיוטר מהשכלה אקדמית באדריכלות (המתמקדת בעיקר בעיצוב ובינוי המבנה) או בהנדסה אזרחית (שענינה בעיקר בתכנון הנדסי של מבנים, כגון חוותבי יציבות, ואינם עוסקים כלל בתכנון עיר, לרבות היבטים שונים של קביעת יעודי קרקע וכד').
- .25. בתשובה עיריית ירושלים לפניה איגוד המתכננים בנושא זה עלו מספר טענות מופרכות בניסיון להצדקת דרישות הס' הממצמצמות (לאדריכלים ומהנדסים בלבד), אשר מוטב היה לו לא היו נטענים כלל.
- .26. הטענה המופרכת הראשונה שהעלתה עיריית ירושלים היא שבהתאם לחוק התקנון והבנייה סוג תכניות מותאר מוקומיות ותכניות מפורטות ש"חילקן הלא מבוטל כוללות מימד אדריכלי-הנדסי". בכל הבודה הרואוי, טענה זו אינה נכון ומלמד על חוסר הבנה מוחלט של מקטזע תכנון הערים והאזורים. כאמור לעיל, תכנון ערים הינו מקטזע אינטער - **דיסציפלינרי** (כלומר, רב תחומי) המשלב היבטים רבים בתחוםים שונים ובעיקר היבטים חברתיים-סוציאולוגיים, היבטים כלכליים, היבטים פורוגרמטיים (התאמות צרכי הציבור לצרכי האוכלוסייה), היבטים תנומטיים, היבטים שמאיים, היבטים סביבתיים נופים ואקולוגיים, היבטים בריאותיים, היבטים משפטיים, קניינים ומינהלים וגט היבטים של עיצוב ובינוי אדריכלי. לא ברור מההוכנה כלל במונח "מימד אדריכלי-הנדסי", אך ניתן בהחלט לקבוע כי היבט של העיצוב האדריכלי הינו רק היבט אחד מבין כלל השיקולים התכנוניים שצרכים לבוא לידי ביטוי בהליך התכנון ובתוצריו התכנון ובוחלט איינו השיקול המרכזי. יתרה מזאת, היבט זה בדרך כלל בא לידי ביטוי בעיקר בהליך הרישוי ולא בהליך התכנון ובמסגרת קביעת הנחיות מרחביות עפ"י חוק התקנון והבנייה שאנן ולק מתכניות מותאר או תכניות מופרפת. מתכנן הערים ואזורים הוא **בעל הักษורה המיטבית** לתכלל בין כל התחומיים וההיבטים המורכבים של תכנון תוך ניהול צוות של ייעצים רב תחומיים הכוונים בין היתר יוץ' תנעה, שמא, יוצץ סביבתי, יוצץ פרוגרמטי, יוצץ משפטי וגם אדריכל נוף. יצוין, בהקשר זה כי דזוקה מהנדס לרוב אינו מוגש כלל בהליך התקנון (להבדיל מஹליך הרישוי).
- .27. מתכני ערים ואזורים שאנים אדריכלים או מהנדסים עוסקים בישראל בתכנון ערים ובכלל זה בהכנות תכניות מותאר מוקומיות ותכניות מפורטות והם נמצאים בשרות הבכורות ביוטר מדינה בתוכם התקנון העירוני ובכלל זה מינהל התקנון, מותכני מחוות ומנהיל אגפי ואו מחלקות תכנון במשרדי ממשלה ורשויות מקומיות וכולם ממלאים משרותיהם בהצלחה וכי בכך בצדี้ לטדור את הטענה המופרכת בדבר ה"מימד אדריכלי-הנדסי".
- .28. הטענה המופרכת השנייה שהעלתה עיריית ירושלים היא כי "הכשרה הנדסית-אדריכלית מאפשרת אישור וחתימה על תכניות". בכלל הבודה הרואוי, גם הכשרה של מתכנן ערים ואזורים מאפשרת אישור וחתימה על תכניות מכוח חוק התקנון והבנייה.
- .29. הטענה המופרכת השלישית שהעלתה עיריית ירושלים היא שיש להבטיח שלא יוצר מצב שמנהלangan תכנון עיר "יימצא בנסיבות מקרים" למול עובדים אחרים במנתול ו/או בעלי מקצוע חיצוניים. טענה זו, ככל שהיא רמזות למתקנן ערים ואזורים בעל תואר אקדמי בתכנון ערים ואזורים מצויה ב"נסיבות מקרים" לועמת אדריכלים או מהנדסים, לא רק שהיא חסרת יסוד אלא גם מעלהה מוגענית. מתכני ערים ואזורים שאינם נחותים מקטזעת בתחום התקנון העירוני לבערי מקצוע אחרים וגם מינהל התקנון ומתקני המחוות אינם נחותים מקטזעת לאדריכלים או מהנדסים. כאמור מדובר בancockות שונות שכולם מעורבים בתכנון העירוני, אך מתכנן הערים והאזורים הוא בעל

ההכרשה הטובה ביותר לעוסק **בחלץ התכנון המרחב** (להבדיל מרישוי הבניה) תוך תכלול הידע הנדרש מגוון רחב של יועצים מקצועיים שהדריכל או המהנדס (ככל שנדרש) הוא רק אחד מהם.

הטענה מופרכת במיוחד שעה שחלק ניכר מבני התפקידים הבכירים בעירייה ירושלים עצמה במינהל התכנון ובכלל **מנהל אגף רישיון** (וושא שמו אכן ה"יימיד אדריכלי-הנדסי" הינו מרכז) ואף מנהל מחלקת רישיון כל **אינט אדריכלים או מהנדסים**.

29. מכל האמור לעיל עולה כי דרישות החשכה במכרז לתפקיד מנהל אגף תכנון עיר המונעות מראש התמודדות בעלי תואר אקדמי בתכנון ערים הינו בלתי סבירות בעלייל (בלשון ההמעטה) וכי הנימוקים שהעלו לדרישות אלו חסרי בסיס וף תמהותם. חסר סבירות קיצונית זו אף מעלה חשד כי השיקולים שבגלליהם שונים תנאי המכרז לעומת מטרת מכוז קודם לאותה מטרה בדיקת הינם שיקולים זרים, כגון ניסיון פסול למנוע מנהל האגף שאינו אדריכל או מהנדס מלהתמודד במכרז.

30. חוסר הסבירות של תנאי הסק לא רק פוגעים בשווין על ידי מניעה בלתי מוצדקת מבני עלי מקטיע מתאים מהתמודדות במכרז, אלא אף מביאים לפגיעה קשה באינטרס הציבור וובכל זה עלולים אף להביא לפגיעה באיכות התכנון העירוני, שכן הם אינם מאפשרים מראש לוועדת המכרזים של העירייה (המשמשת גם כבסיס לבחירה לבוחר את המועמד המתאים ביותר לתפקיד שחררי המונעים המתאים ביותר ליותר מונעים להגשים מועמדות למכרז).

דרישות החשכה של המכוז לתפקיד מנהל אגף פיתוח אסטרטגי עירוני ועסקים מאפשרות התמודדות בעלי תואר אקדמי בכלכליה, משפטים, אדריכלות והנדסה. עם זאת, מתיואר התפקיד ודרישותיו ברור לחולstein כי תואר אקדמי בתכנון ערים הינו לא פחות לרבעתי ואף מתאים יותר למילוי התפקיד. מדובר בתפקיד שהוגדר כ"חזקת מינהלים" ולפיכך על פניו הינו רב תחומי ומחיב הבנה בהיבטים שונים שהינן לעיתים גם כלכליים, גם משפטיים וגם שיקולים תכנוניים רחבים (לאו דווקא אדריכליים או הנדסיים). תואר אקדמי בתכנון ערים הוא בדיקת תואר רב תחומי המשלב ידע והשכלה בתחוםים רבים ובכלל זאת כלכלה עירונית, היבטים משפטיים של תכנון, היבטים חברתיים של תכנון (לרובות שינוי הציבור בתכנון ויזיהו בעלי עניין), היבטים ארגוניים ועוד. חלק ניכר מלימודי תכנון ערים מודגם לתפקיד התכנון וגיבוש מדיניות בין היתר על-פי עקרונות התכנון האסטרטגי - דהיינו, ניתוח המצב הנוכחי, ניתוח חולשות, חזוקות, הזרמוויות ואוים (ניתוח SWOT), קביעת חזון אסטרטגי, יעדים ומטרות, ניתוח חלופות והערכת חלופות, שילוב הציבור והעל עניין בהליך וرتימתו לביצוע, קביעת מגנונים להערכת הביצוע ועדכון התכנון ועוד.

31. מושבות עירית וירושלים לא ברור מדוע בעל תואר בתכנון ערים ואזרורים אינם מותאים כביכול לביצוע המשרתת וכיצד תואר בתוכומים השונים שבודרישות החשכה במכרז מתאים יותר. גם כאן בחרה עיריות ירושלים להתייחס ל"יימיד אדריכלי-הנדסי" בMSGת התפקיד לשחרור חסמים בתחום הרשמי, אך לא ברור כיצד תואר בכלכליה למשאל קשור לחסמים ברישוי. מנגד, עיריות ירושלים הדגישה את החשובות לניהול מומ"ם עם ימים גופם שווים ופיתוח יוזמות עסקיות אך לא מצלילה לחסבירות כיצד אלו קשרים לתואר אקדמי באדריכלות או בהנדסה.

32. בנוסף, למיטב ידיעתי, דרישות החשכה הנהוגות הן ברשות מקומות (כולל עיריית ירושלים עצמה) והן בשירות המדינה לשירות דומות, לרבות מנהלי אגפים ומחלקות בתחום תכנון עיר ובתחום פיתוח אסטרטגי (ואף משרות בכירות יתר), מאפשרות הגשת מועמדות לבני תואר אקדמי בתכנון ערים ואזרורים.

33. במכרזים בשירות המדינה למנהל מינהל התכנון, מתקני מחוזות במינהל התכנון במשרד הפנים ובמשרד ממשלה שונים ומנהלי אגפים בתחוםי תכנון שונים במינהל התכנון דרישות החשכה הנהוגות כוללות אפשרות להגשת מועמדות על-ידי מותכך ערים ואזרורים שאינם אדריכלים או מהנדסים. יתרה מזאת, במרבית המקרים המועמד שמנצא המתאים ביותר לתפקיד וממונה בפועל לתפקיד הינו מתקנן ערים ואזררים שאינו אדריכל או מהנדס. כך, מנהלת מינהל התכנון ביום וקורמתה, מרבית מתקני המחוות וכמעט כל מנהלי האגפים במטה מינהל התכנון, הינם מתקני ערים ואזררים שאינם אדריכלים או מהנדסים. כך המצב גם באגפי תכנון במשרד ממשלה העוסקים בתכנון עירוני ואזרורי כגון משרד ההגנה על הסביבה, משרד השיכון והבנייה, משרד התחבורה, משרד החקלאות, משרד התיירות ועוד.

34. כך המצב, למיטב ידיעתי, גם ביחס למקרים למשרות דומות בראשות מקומות אחרות. טאג'נית מהנדס העיר **ומנהלת האגף לתכנון עיר עיריית תל-אביב - יפו**, המተכנתת אורלי ארל, הינה מתכנתת ערים ואזררים שאיננה אדריכלית או מהנדסת, אשר מונתה בעקבות מכוז פומבי שדרישות החשכה שלו אפשרו והגשת מועמדות עיי בעל תואר אקדמי בתכנון ערים.

.35

בנוסף, גם במכרזים נוספים למנהלי אגפים או מחלקות תכנון שפורסמו ברשויות מקומיות אחרות בשנים האחרונות דרישות הגשת מעמדות ע"י בעל תואר בתכנון ערים ואזרחים שאינםנו אדריכל או מהנדס, שאף פעמים רבות נמצא כמפורט המתאים ביותר. לשם המcosa, מצורפים כנספח 2' לתצהירי מספר דוגמאות של מכרזיםائلו שהובאו לידיוטי:

- מכרז פנימי מס' 243/17 למשרת של מנהלת/מחלקת תכנון באגף תכנון במנהל ההנדסה – עיריות נתניה. דרישות השכללה: "בעל תואר אקדמי שנרכש במוסד המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה, או שקיבל הכרה מהמחלקה להערכת תארים מחוץ לארץ אחד או יותר מהתוחמים הבאים: הנדסה, אדריכלות או תכנון ערים או הנדסאי, טכני רשות בהתאם לסעיף 39 בחוק

- מכרז פנימי/חיצוני למשרת סגן מנהנדס ומנהל מחלקת תכנון בעיריית קריית שמונה משנת 2021. דרישות השכללה: "בעל תואר אקדמי שנרכש במוסד המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה, או שקיבל הכרה מהמחלקה להערכת תארים אקדמיים בחו"ל ארץ, אחד או יותר מהתוחמים הבאים: הנדסה וטכנאים, התשע"ג-2012 בהתאם לתחום".

- מכרז פומבי מס' 15/7 למנהל/מחלקת תכנון בעיריות רמת השרון. דרישות השכללה: "תואר ראשון לפחות באדריכלות, תכנון ערים או גיאוגרפיה עירונית. תואר שני יתרון".

- מכרז מס' 98/2019 מנהלת/מחלקת תכנון ארכיטט טוח באגף אדריכלות ותכנון עיר עיריית חולון. דרישות השכללה: "תואר אקדמי מוכר ע"י המליע בחו"ל אחד או יותר מהתוחמים הבאים: הנדסה, אדריכלות או תכנון ערים. או הנדסאי או טכני רשות בהתאם לחוק ההנדסה והטכניות המשומכים".

- מכרז יצוני מס' 2017/58 למנהל מחלקת תכנון עיר באגף ההנדסה בעיריית ראש העין. דרישות השכללה: "בעל תואר אקדמי שנרכש במוסד המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה, או שקיבל הכרה מהמחלקה להערכת תארים אקדמיים בחו"ל ארץ, אחד או יותר מהתוחמים הבאים: הנדסה, אדריכלות או תכנון ערים".

- מכרז פומבי מס' 105/20 לתקפיך מנהל מחלקת תכנון באגף התחדשות עירונית בעיריית הוד השرون. דרישות השכללה: "תואר אקדמי, שנרכש במוסד המוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה, או שקיבל הכרה מהמחלקה להערכת תארים אקדמיים בחו"ל אחד או יותר מהתוחמים הבאים: הנדסה – תכנון ערים, אדריכלות או גיאוגרפיה או הנדסאי אדריכלות".

- מכרז מס' 26/20 מנהל תחומי תכנון וסגן מנהל אגף תכנון, מינהל ההנדסה בעיריית עכו. דרישות השכללה: "בעל תואר אקדמי שנרכש במוסד המוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה, או שקיבל הכרה מהמחלקה להערכת תארים אקדמיים בחו"ל ארץ, אחד או יותר מהתוחמים הבאים: הנדסה, אדריכלות, או תכנון ערים".

.36. למיטב ידיעתי, גם בעיריות ירושלים מכזו קודם לאותה מטרה בדיק (מנהל אגף לתכנון עיר) אפשר הגשת מעמדות לבעל תואר אקדמי בתכנון ערים ואזרחים וממי שנבחר לאחר שנמצאו מתאיםים ביותר לתפקיד וכיוון במשרה במשך שנים רבות (בחצלה והערכה הרבה) הוא מתכנן הערים עופר גוריינגר, שאינו אדריכל או מהנדס. ככלומר, עיריית ירושלים פולחה בכך גוד לדרישות ההשכלה המקובלות אצלת בית הספר לאותה משרה.

מן הרואוי לצין, כי למיטב ידיעתי גם בעלי תפקידים נוספים רבים בתחום התכנון ואף בתחום הרישוי בעיריית ירושלים אינם אדריכלים או מהנדסים – כך, מנהל אגף הרישוי, מנהל מחלקת הרישוי, מנהל אגף תחבורה ותשתיות וסגנית מנהל אגף תחבורה ותשתיות בעיריית ירושלים – בולם אינם אדריכלים או מהנדסים.

.37. למיטב ידיעתי, במכרזים בשירות המדינה וברשות מקומיות אחרות למשרות דומות דומות לניהול אגף, ייחודה או מחלקה בתחום התכנון או פיתוח אסטרטגי דרישות ההשכלה הנהוגות וחבות יותר וכוללות לרוב מגוון רחב של תארים אקדמיים מתחומי מדעי החברה ובכל מקרה גם בעלי תואר בתכנון ערים ואזרחים.

.38. לשם המcosa מצורפים כנספח 2' לתצהירי מספר דוגמאות של מכרזיםיאלו שהובאו לידיוטי:

- מכרז יצוני/פנימי מס' 202/2019 מנהלת/היחידה לתכנון אסטרטגי בעיריית תל אביב. דרישות השכללה: "תואר אקדמי באדריכלות (רישום ב潁קס המהנדסים והאדריכלים) 1 לימודי ספריבה/גיאוגרפיה/כלכלה/סוציולוגיה / מינהל ציבורי/ תחבורה עם התמחות בתכנון ערים או חלופין תואר שני בתכנון ערים ואזרחים או בלימודיהם אורבנייט".

- מכרז פומבי מס' 22/2020 מנהל אגף תכנון אסטרטגי וחשנות עירית אשקלון. דרישות השכללה: "בעל שני שנרכש במוסד המוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה גובהה או קיבל הכרה מהמחלקה להערכת תארים אקדמיים בחו"ל ארץ. יתרון לתארים בתחום: תכנון ערים, מדעי המדינה, מדעי הסביבה, מנהל ציבור/מדיניות ציבורית, כלכלת, סוציאולוגיה או גיאוגרפיה".

- מכרז פנימי/פומבי מס' 85/2019 לתקפיך מנהלת/אגף תכנון אסטרטגי עיריית פתח תקווה. דרישות השכללה: "בעל תואר אקדמי שני שנרכש במוסד המוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה, או

שקיים הכרה מהמחלקה להערכת תארים אקדמיים בחו"ל הארץ. יתרון לתארים בתחוםים הבאים: תיכנון ערים, מדעי המדינה, מדעי הסביבה, מינהל ציבורי או מדיניות ציבורית, כללה, סוציאולוגיה או גאוגרפיה.

מכרז פנימי/חיצוני מס' 4343/02 לתקיד מנהלת אגף תכנון אסטרטגי בעיריית קריית מלאכי דרישות השכלה: "בעל תואר אקדמי שני שנרכש במסד המוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה, או שקיים הכרה מהמחלקה להערכת תארים אקדמיים בחו"ל הארץ. יתרון לתארים בתחוםים הבאים: תיכנון ערים, מדעי המדינה, מדעי הסביבה, מינהל ציבורי או מדיניות ציבורית, כללה, סוציאולוגיה או גאוגרפיה."

.39. למיטב ידיעתי, לא גרים נק כתוצאה ממתן צו בגיןים אשר מונע ביצוע כינויים בהתאם למקרים נושא התובענה במילויו לאור העובדה כי האגף לתוכנן העיר מנהלים ביום ע"י מלא מקום שכיהן שנים רבות כסגן מנהל האגף. האגף לפיתוח אסטרטגי עירוני וסקצי איננו מופיע בתרשימים מבנה העירייה באטר עיריית ירושלים ולמיטב הבנתי מדבר באגף חדש שטרם הוקם וטרם החל לפעול. מנגד, אי מתן צו הבינויים עלול לאפשר קביעת עבודות בשטח וביצוע מינויים לתפקידים בכירים בתחום התיכון העירוני ללא שנותנה כלל האפשרות למתכנני ערים ואזרחים להתמודד למשרות אלו. מצב זה עלול לסכל את הדיוון בתובענה לגופה ולפוגע באופן קשה ביותר באינטרס הציבורי, שהוא כי המועמד המותאם ביותר אכן ימושה לתפקידים הבכירים בתחום התיכון העירוני באופן שיישר את יכולות התיכון העירוני לרוחות כל תושבי העיר.

.40. אבקש להוסיפה כי ככל שלא ניתן צו בגיןים באופן שימנע סיכול הדיוון בתובענה, עלות להיות לכך שהלבות הרות אסון על מקצוע תכנון הערים והאזורים בישראל כולה, שכן מתן לגיטימציה לעיר הבירה והעיר הגדולה ביותר להציג מתכנני ערים ואזרחים שאינם אדריכלים או מהנדסים מתחדדים בכירים בתחום התיכון יפגע קשות במעמדו של מקצוע התיכון, בمسئולי הלימוד האקדמיים בתחום התיכון העירוני באופן שביאר בסופו של דבר גם לפגיעה באיכות התיכון המרחבם בישראל ובאיכות החיים של כל תושבי המדינה.

.41. זהשמי, זו חתמתי ותוכנן תצהיר אמת.

פרופ' נורית אלפסי

אישור

אני הח"מ, ס. נ. ג. 29.4.2018, עוזי, מאשר בזאת כי ביום 29.4.2018 הופיע בפני פרופ' נורית אלפסי, שהזדהה mine בامي תעוזת זהות שמספרה 056602675, ואחרי שהזהורתה כי עליה להצהיר את האמת וכי תהיה צפואה לעונשים הקבועים בחוק אם לא תעשה כן, אישרה את נוכנות הצהרתה וחותמה עליה בפנוי.

פניה צחור עוז

MBA, LLB

Zachor, Advocate
טלפון: 02276
L.N. 62276